

Teodoras Plinskis
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVIŲ
NACIONALINĖ
M. MAŽYDO
BIBLIOTĖKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Vasaris – February 15, 1979

Nr. 7

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VASARIO 16-jį TARP PRAEITIES IR ATEITIES

Vytautas Meškauskas

Vasario 16 dienos minėjimą drumsčia tas faktas, kad jau 38 metai kai galime tą sukaktį švęsti tik būdami svetur. Tai savaime verčia būkštauti, kad su kiekvienais metais tik daugiau nuo jos tolstame, bet nepriartėjame. Juk net šiame laisvės krašte matome, kaip lengva nutautėti. Iš to išeitų, kad su didesne ar mažesne prievarta, nutautinimo procesas galėtų būti tik paskubintas. Iš tikro, tačiau, nūdienė padėtis yra nepalyginamai geresnė negu tais 1918 metais.

Juk kilus pirmajam pasauliniam karui niekas negalvojo apie nepriklausomybę. 1915 metais Amerikoje buvo išleista J. Gabrio brošiūra: 'Kokia mums reikalinga autonomija? 1916 m. Martynas Yčas labai veiklus ir sumanus mūsų valstybės kūrėjas, tada Rusijos dūmos atstovas, bijojo ištarti žodį 'autonomija'. Sekančiais 1917 metais kan. Bučys būkštavo 'Tikyboje ir Doroje': 'Isikūrus Lietuvos viešpatijai, katalikystės priešininkų srovė padidėtų ir sustiprėtų ... kaip mes negalime padaryti, kad vienais metais 3 milijonai lietuvių pasidarytų 30 milijonų, taip negalime svajoti apie tikrąją savistovybę'. Įvykiai tačiau taip greitai rutuliojosi, kad dar tais pačiais metais tas autorius rašė: 'Jei svarbios tarptautinių įvykių priežastys paveiks, kad diplomatai nežiūrės į evoliuciją, o duos Lietuvai savistovybę, tai žinoma pasidžiaugsime, kaip žmogus radinį radęs. Bet svarstydami tėvynės reikalus, mes nepaisome radinių, tik žiūrėjome jai naudingo darbo.' Ir pagaliau: 'Baigdamas šį raštą pasiduodame tautos disciplinai ir drauge su visuomene norime Lietuvai savistovybės'.

O kas tais pačiais metais darėsi Petrapilio lietuvių seime? Ten po ilgų ginčų 140 balsais prieš 128, 4 susilaikius, buvo nutarta, kad visa etnografinė Lietuva privalo tapti Nepriklausoma Valstybe, nuolatiniškai neutrali. Kairioji mažuma prieš tai protestavo ir galvojo apie Lietuvos sujungimą autonomijos ar federacijos pagrindais su Rusijos tautų demokratijomis. Petras Leonas ir Stasys Silingas tada rėmėsi juridiniais pagrindais: 'Neužmirškime, kad esame Rusijos piliečiai!' Jie tada dar nesuprato, kad Rusija pergyveno savo paskutines dienas.

Kiek atsimenu iš Lietuvos, mums visi tie Petrapilio, Lozanos, Berno, Stockholmo ir kituose užsienio miestuose įvykę (Nukelta į 3 psl.)

Ilustracija dail. Vlado Vijeikio

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Kas slepiasi po Teng viešnagė Amerikoje? — 'Kinijos korta' gali žaisti abi pusės. — Vokiečiai ginčijasi dėl vienašališko nusiginklavimo.

— Kissingeris prisimena praeitį ir įspėja dėl ateities...

Kaip pasikeitė pasaulis! Kas galėjo įsivaizduoti prieš keletą metų, kad po JAV-bes važinės komunistinės Kinijos vicepremieras Deng Xiaoping (pagal seną rašybą: Teng Hsiao-ing) ir ragins pasipriešinti sovietų hegemonijos siekiams? Tiesa, komunistinis blokas jau seniai yra suskilęs, tačiau iki šiol atskalūnai, kaip Jugoslavijos Tito, ar net vadinami 'eurokomunistai', nors ir pageidavo nepriklausomybės nuo Maskvos, tačiau niekados neragino griebtis prieš ją ginklo. Šiuo metu du komunistiniai režimai — Vietnamo ir Cambodijos — visai rimtai kovoja ir šiuo metu tai yra vienintelis karas!

Bet kas iš tikro slepiasi po Deng šypsena JAV-bėms. Britų komunistinio pasaulio žinovas Victor Zorza aiškina The Guardian skiltyje, kad iš tikro Deng pozicijos yra daug silpnesnės, negu iš paviršiaus atrodo. Deng tikslas yra galvotrukčiais modernizuoti Kiniją, paverčiant ją pramonine galybe. Tik tada sus ja turės skaičius kitos didžiosios ir mažesnės valstybės. Partijos CK gruodžio mėn. tam pritarė, bet su tam tikrais rezervais. Jis nepasidavė Deng reikalavimui praveisti ką nors panašaus į de-stalinizaciją. Kai kurie Mao nužeminti pareigūnai buvo reabilituoti, bet tai nebuvo visuotinė amnestija. CK pritarė modernizacijai, tačiau privačiai dauguma abejoja ar norima sparta bus įmanoma. Pats premjeras Hua Guofeng (Hua Kuo-feng), kuris buvo pradėjęs savo asmens kultą puoselėti, buvo priverstas gruodžio mėn. posėdyje prisipažinti 'suklydęs' ir sutiko, kad ateityje spauda kreiptų mažiau dėmesio 'į asmenis' ir kad 'asmeniškų pažiūrų' dar nėra privalomos 'instrukcijos'. Bet Hua vis dėlto liko savo poste ir jei Dengui nesiseks, Hua įtaka vėl padidės. Viena iš priežasčių dėl kurių Carteris taip paskubėjo su santykių normalizacija ir buvęs jo noras paremti Deng. Gynimo sekretorius Harold Brown išdavęs administracijos 'užpakalines mintis' Washington Post sakydamas, kad 'mums labai

svarbu, kad sovietai negalėtų mesti visą savo svorį į kuria nors vieną vietą'.

Kinijos sustiprėjimas tačiau nereiškia, kad ji visados pasiliks opozicijoje sovietams. Santykių normalizacija su JAV, Deng norėtų išnaudoti santykių pagerinimui su sovietais — pagal principą, kad derantis iš jėgos pozicijos lengviau pasiekti savo tikslą.

Skilimas tarp Maskvos ir Pekino prasidėjo prieš 20 metų, kada Mao Tzetung apkaltino Nikitą Chrusčiova pasaulio revoliucijos idealo išdavimu siekiant detentes su Amerika. Mao vėliau teigė, kad sovietų ūkio modernizacija grąžino kapitalizmą į Sovietiją. Faktinai ir Dengas nuėjo tuo keliu ir net pralenkė Chrusčiova, kas anksčiau ar vėliau iššauks reakciją. Šiuo metu Washingtonas tikisi, grąšindamas sustiprinti Kiniją, laimėti nuolaidų iš Maskvos. Bet Maskva ir Pekinas gali labai lengvai apsispręsti, kad jie daugiau gali laimėti susitaikindami, negu viens kitam grąšindami. Tuo atveju JAV atsidurtų laba nemaloniame būklėje. Užtat Baltieji Rūmai gudriau padarytų, jei dabar pradėtų tarp abiejų komunistinių valstybių tarpininkauti. Nūdien ir Baltieji Rūmai, ir Kremlius tiki į detentę, į kurią anksčiau iš abiejų pusių buvo žiūrima šnairiai. Baltieji Rūmai dabar galėtų į tą detentę įtraukti Kiniją kaip trečią partnerį, ar skaičiuotis su rizika, kad tie komunistiniai kraštai gali susitarti prieš pačias JAV-bes — mano V. Zorza.

SALT II susitarimas kalba tik apie apribojimą strateginių ginklų, siekiančių 5,500 km. Tokiu būdu Europa toliau palieka 'pilka zona'. Jei eventualaus konflikto atveju abi super-valstybės susilaikytų nuo atominių ginklų panaudojimo viena prieš kitą, kas atsitiktų su Vakarų Europa, ir ypač su Vokietija? Sovietai turi daug SS-20 raketų su atominiais užtaisais — nutaikytų į Vakarų Europą, tuo tarpu vokiečiai nieko panašaus neturi. Kaip praneša Der Spiegel, tuo

klausimu Vokietijoje eina dideli ginčai. Kancleris Schmidt ir jo koalicijos partneriai — liberalai laikosi pžiūros, kad Vokietija (ir NATO apskritai) pirmiausiai turi sustiprinti savo apsiginklavimą ir tik tada pradės rimtai derėtis su sovietais dėl ... nusiginklavimo. (Europos saugumas turėtų būti paliestas derybose dėl SALT III). Tuo tarpu socialdemokratų frakcijos seime vadas H. Werner, taip pat ir buvęs kancleris Brandt ir naujos Ostpolitik kūrėjas E. Bahr, siūlo pradėti 'nusiginklavimo ofensyvą', laukiant kad prie jos prisidės ir sovietai. Krikščionys-demokratai, aišku, pritaria kanclero Schmidt pozicijai. Hamburgo Die Welt rašė pereiną penktadienį: 'Tikrumoje V. Vokietija negali pasislėpti už savo sąjungininkų, bet turi pati griebtis visų reikalingų priemonių savo saugumui sustiprinti'.

Kalbant apie apsiginklavimą ir nusiginklavimą ... Londoniškis The Economist paskelbė idomų pasikalbėjimą su Henry Kissingeriu. Pagal jį apie 1960 metus Amerikoje vyravo pažiūra, kuriai ir jis tada pritarė, kad neribotas ginklavimasis atominėje srityje neturi jokios prasmės. Žmogų užmušti gali tik vieną kartą, tačiau nuo 1970 metų prasidėjęs spartus sovietų ginklavimasis privertė administraciją tą pažiūrą pakeisti, nors kiekvienas pasiūlymas įvesti naują ginklų sistemą kongreso buvo atmetamas. Tada Gynybos Departamentas prašė kaip nors susitarti su sovietais dėl esamos būklės 'užšaldymo'. Sovietai norėjo kalbėti tik apie gynimosi priemonių apribojimą, t.y. srityje, kur mes buvome toliau pažengę — kongresas ir čia pasisakė prieš bet kokią priešraketinių raketų programą. Nepaisant to, kartu pasisekė susitarti dėl 'užšaldymo puolamųjų ginklų. Iš tikro sovietai sutiko išimti iš rikiuotės 210 senesnių tarpkontinentalinių raketų ir 30 paleidžiamųjų povandeninių laivų.

Amerikiečiai siekė 'užšaldymo' penkiems metams, per tą

■ Iš kitos pusės

Pasijutau lyg toliau skaitas Lietuvos istoriją: Mindaugas, Traidenis, Vytenis, Gediminas, Algirdas, Vytautas ir t.t. Tąsą tai šauniai kunigaikščių gadynei parašė, atrodo, V. Rastenis Akiračiuose. (Sakau — atrodo, nes str. nepasirašytas. Tur būt dėlto, kad dar bus tęsiamas toliau). Akiračiuose mūsų istorija toliau skirstoma pagal... VLIKo pirmininkus: Steponas Kairys, Mykolas Krupavičius, Jonas Matulionis, Antanas Trimakas ir Vaclovas Sidzikauskas. Tam paskutiniam valdant veiksniai pergyveno aukso gadynę kaip Lietuva Vytauto Didžiojo laikais. "Visa tai buvo dėka Free Europe ir tada dar veiklaus Pavergtųjų Europos Tautų seimo teiktų galimybių" — aiškina autorius. (Sidzikauskas parūpino algas ir kitas lėšas). Rastenis dabar mano, kad Sidzikauskas "galėjo... būti pirmininku dar metus, o po to ir dar trejus, jei dėl visiškai nesvarbios priežasties nebūtų ėmęs ir atsisatydinęs. (Tai buvo ta grotestiškoji 'Vladimirovo afera.')"

Pagal Sidzikauską toji afera buvo tokia. Šviesos-Santaros pirm. Saulius Šimoliūnas sušaukė susirinkimą aktualioms politiniams, jų tarpe ir bendravimo su Lietuva, klausimams apsvastyti. Į tą susirinkimą jis atsivedė JT bibliotekos direktorių (sovietų pristatytą) Telšiuose gimusį Leoną Vladimirovą. Šimoliūnui paprašius susirinkimo pirmininkas Vincas Rastenis davė Vladimirovui žodį ir leidosi su juo į polemiką. Daugelis tada manė, kad Rasteniui nereikėjo duoti žodžio Vladimirovui ir iš viso ten jis nepriklausė. Iškėlus tą klausimą VLIKo taryboje, jos narių dauguma atsisakė tą klausimą svarstyti. Sidzikauskas atsistatydino ir patvarkė, kad Rastenis 'liautųsi' būti Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Tautų Seime nariu. Vėliau panašiai atsitiko su kitu delegacijos nariu — plk. J. Lanskoronskiu dėl to suruoštų Paryžiuje vaišių režisorui V. Žalakavičiui po filmo "Niekas nenorėjo mirti" demonstravimo, kuriame mūsų partizanai buvo pravadžiuojami 'banditais'. Nepaisant viso apsukrumo Sidzikauskui buvo sunku įsivaizduoti, kad galima kartu atstovauti ir vadavimą ir bendravimą.

Tuo tarpu Akiračiai pradėjo ieškoti kokio kelio glaudesniai ryšiai su Lietuvoje palikusi tautos kamienų. To siekiant esamose sąlygose politinės sistemos klausimą reikėtų palikti ateičiai. Iš tikro H. Žemelis Akiračiuose rašo, kad VLIKo veikla tėra mitas ir čia pats pasiūlo kitą... mitą. Girdi, Lietuvos laisvės pastangos dėl to nesugrius — tą darbą perims... Bendruomenė! Likimo ironijai panorėjus, Akiračiai kol kas tiek daug rašė apie VLIKą, kad po atominio karo išlikus tik to mėnraščio komplektui ateities istorikui neliks kitos išeities kaip paskutinę lietuvių istoriją dalinti Rastenio pavyzdžiu pagal VLIKo pirmininkus.

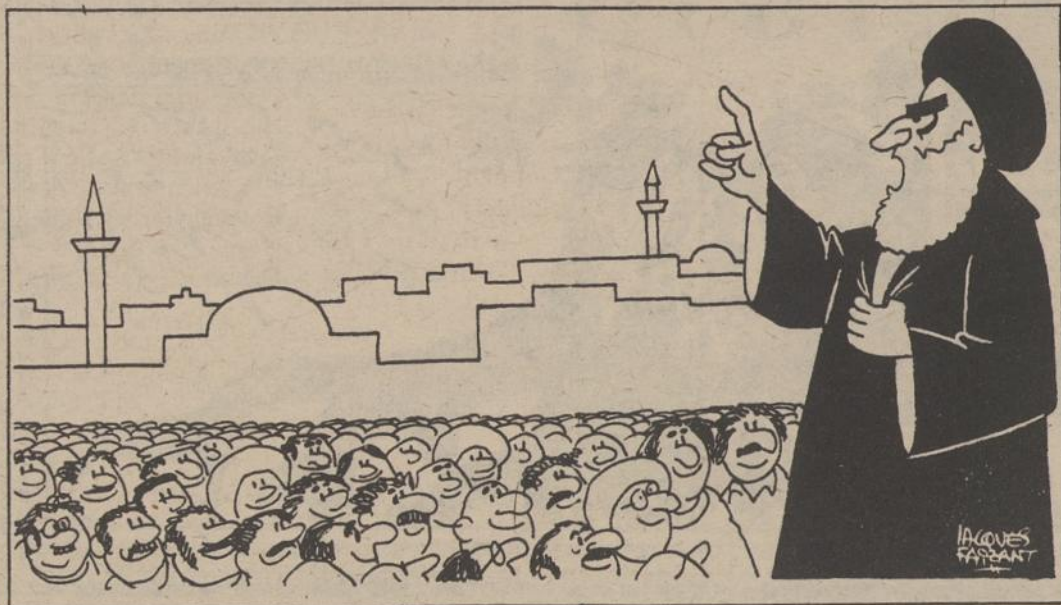
vm

laiką tikėdamiesi išvystyti skrendančias bombas (cruise missiles), naują povandeninį laivą Trident, naujas tarpkontinentalines raketas MX ir BI-1 tolimos distancijos bombonešį. Sovietai turėjo skaitlinę persvarą, kurią jie pasiūlė amerikiečiams savanoriškai savo raketų statybą sulaikius. Su tuo amerikiečiai sutiko norėdami laiko atsigavimui. Per paskutinius 8 metus — iki SALT I susitarimo, sovietai pasistatydavo po 200 raketų ir 8-9 povandeninius laivus į metus. Kissingeris tada pasiūlė generalinių štabų viršininkams du pasirinkimus: skubos keliu padidinti dabartinių ginklų skaičių, ar palaukti naujų ginklų, ypač povandeninio laivo Trident išvystymo. Štabų viršininkai manė, kad antrasis atvejis būtų geresnis, užtat buvo susitarta dėl esamų ginklų statybos tempo sumažinimo.

Pačioje pradžioje JAV apsisprendė statyti mažesnes, bet labai tikslas raketas, o sovietai nutarė statyti labai dideles bet mažiau tikslas. Siame dešimtmetyje sovietai pagerino jų tikslingumą ir, kadangi jos labai didelės, jos gali turėti daugiau užtaisų. Jei taip eisis toliau — kitame dešimtmetyje sovietai vienu smūgiu galės sunaikinti visas žemėje esančias

amerikiečių raketas. Tuo tarpu amerikiečiai tokios galimybės neturės. Tai sudaro spragą, galinčią turėti geopolitinių pasekų, nes mūsų jėgos lokaliems konfliktams yra mažesnės. Čia sovietai visą laiką turėjo persvarą, bet ją iš dalies atstverė amerikiečių pranašumas strateginėje (atominėje) srityje.

1962 metais Kubos krizės metu sovietai turėjo tik 60-70 'rimtų' strateginių raketų, mes — 2,000. Per 1973 metų aliarmą — Izraelio-arabų karo metu, amerikiečiai turėjo 7,000-8,000 ginklų savo strateginėms pajėgoms, o sovietai apie 1,600 tarpkontinentalinių raketų, kurios nebuvo labai tikslūs. Apie 1980 metus tas santykis turėtų būti 8,000 prieš 7,000. Tos bus gana tikslūs ir išdalintos taip, kad mums būtų jas sunku pirmu smūgiu sunaikinti. O tai gi reiškia, kad ateities konfliktas vis tiek bus labai rizikingas ir Amerikos politika krizės metu turės būti labai atsargi. Tai turint galvoje — ir kartu atminus, kad sovietai dabar gali jaustis iš visų pusių apsupti — įspėja Kissingeris, artinamės prie ypatingai pavojingų laikų. Jei Vakarai tik lauks tikėdami, kad kas nors atsitiks, jie tik pergyvens visą eilę sunkėjančių krizių.

— Šalin diktatorius ir visi su manimi! Tai įsakymas!

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SOVIETŲ SMURTAS NEGALI PANAIKINTI VASARIO 16 AKTO

Lietuvos Diplomatinės šefo Stasio Lozoraičio žodis pasakytas per radiją Nepriklausomybės šventės proga.

Vasario 16-osios dieną minimas svarbiausias Lietuvos naujosios istorijos įvykis. Tą dieną 1918 metais tautos atstovai, išrinkti į Valstybės Tarybą, paskelbė mūsų sostinėje Vilniuje nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą.

Tai buvo istorinis teisingumo aktas. Istorinis todėl, kad lietuvių tauta, pasinaudodama pirma tarptautinės padėties teikiama jai proga, tuo aktu padarė sprendimą, galiojantį visiems laikams — vykdyti savo suverenines teises. To akto teisingumas glūdi tame, kad mūsų tauta, niekada nepripažinusi rusų jai primesto smurto, išsaugojusi savo kultūrą, kalbą, tikėjimą, turėjo teisę nusikratyti svetimųjų jungo ir sugrįžti į suvereninių nepriklausomų valstybių tarpą.

Šis tautos sprendimas, tarptautinės bendruomenės visuotinai pripažintas, buvo patvirtintas pačios tautos laikysena ir darbais. Laisvėje mūsų tauta buvo pasiekusi didelės pažangos visose valstybinio ir visuomeninio gyvenimo srityse. Socialinė lygybė, tautinės kultūros ugdymas, mokslo ir visuotinio švietimo pažanga, patriotinis jaunimo auklėjimas, ekonominė gerovė, visa tai buvo aiškios ir būtinos mūsų nepriklausomo gyvenimo savybės, prie kurių priklausė taip pat Bažnyčių laisvė vykdyti savo misiją.

Laimingą krašto vystimąsi nutraukė Sovietų Sąjungos puolimas ir jos primesta Lietuvai okupacija. Šis smurtas buvo paruoštas ir įvykdytas einant Sovietų Sąjungos ir hitlerinės Vokietijos slaptais susitarimais iš 1939 metų rugpjūčio 23 dienos ir rugsėjo 28 dienos, kuriais buvo nustatyta sunaikinti Baltijos valstybių nepriklausomybę.

Šįmet sueina 40 metų nuo tų gėdingų susitarimų su-

darymo, pažeidžiančių tiek civilizuotos žmonijos teisingumo jausmą bei nuostatus, tiek mūsų tautos pagrindines teises ir gyvybinius interesus. Hitlerio nebėra, bet jo anų laikų sovietiniai bendrininkai tebelaiko Lietuvą okupuotą ir komunistinės santvarkos prislėgtą.

Šis smurtas, civilizuotojo pasaulio pasmerktas, negali panaikinti Vasario 16-os dienos Nepriklausomybės akto, kuris palieka galioje ne tik teisės atžvilgiu, bet — ir ypač — mūsų tautos sąmonėje.

Tas aktas dabar turi papildomą pagrindą taip pat žmogaus teisėse, kurios pripažįstamos civilizuotųjų valstybių ir kurių vyriausią išraišką sudaro tautų teisė į valstybinę nepriklausomybę.

Šis įsitikinimas telydi lietuvių tautą jos sunkiame kelyje į laisvę, jos pasiryžime išsaugoti savo kalbą, kultūrą, sąmonę, valstybingumo jausmą, tikėjimą, išlaikyti senosios kartos vertybę su jaunimu.

Tai sakydamas Vasario 16-osios šventės proga, aš nuoširdžiai sveikinu Lietuvos Diplomatinės Tarnybos vardu mūsų tautą krašte, siekiančią nepriklausomybės atstatymo, ir užsienio

PRISIMINIMAI IŠ NETOLIMOS PRAEITIES

1943 metai Vasario šešioliktosios šventė jau trečią kartą iš eilės švenčiama ne normaliose sąlygose, taip rašo Jonas Matulionis savo knygoje — Neramios Dienos.

Iš pat rytmečio nuskubėjau į Igulos bažnyčią. Dar nebuvo nei šeštos valandos, o bažnyčia jau apypilnė. Netrukus prisipildė. Matyti ir tokių, kuriems bažnyčia yra mažas motyvas gyvenime. Nuotaika pakilus. Pamaldos baigiamos Tautos himnu. Libretą atgiedoti išėjo kunigas, juodai apsivilkęs. Paskui tarė: "Šiandien pamokslus sakyti draudžiama", ir išpyškino kokios 10 minučių prakalbą. Nei persižegnojo, amen nepasakė. Vadinas, čia buvo ne pamokslas...

Šiandieną neviena Vadyba nedirbo. 16 val. beveik visas Kaunas susirinko prie Karo Muziejaus, dalyvauti vėliavos nuleidime. General-komisarijatas teikėsi leisti po vokiško himno giedoti ir lietuviškąjį. O po to numatyta eiseną į kapines.

lietuvių visuomenę, vienin-
gai remiančią šį tautos sie-
kį.

Nuotraukoje matome šilko ir vilnos pramonės "Kauno Audiniai" vainiką su palyda, Karo Muziejaus šėdelyje, minint Vasario 16-ąją 1943 metais, Kaune.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI...

(Atkelta iš 1 psl.)

seimai ir suvažiavimai bei konferencijos nedarė daug išspūdžio. Tie visi ginčai ir samprotavimai labai įdomūs šiandien, kada patys atsidūrėme emigracijoje. Iš jų vis dar galime pasisemti stiprybės — savo nesutikimais mes anų dar nepralenkėme.

Siame krašte turime labai gerą posakį: proga beldžiasi į duris, bet tu turi jas atidaryti. Rusijai ir Vokietijai pralaimint karą, atėjo proga nepriklausomybei. Nemažinant visų mūsų pirmųjų politikų nuopelnų kartu reikia konstatuoti, kad jie faktinai nieko kito ir negalėjo padaryti, kaip atidaryti tai progai duris. Sunkumų buvo nemažų. Kai 1915 metų rugsėjo mėn. vokiečiai įžygiavo į Vilnių, juos su gėlėmis, kaip išvadotojus sutiko ... lenkai ir žydai. Jie stengėsi su nauju okupantu palaikyti gerus santykius, lietuviai

Minios žmonių, plaukianšios iš Karo Muziejaus, atrodė didingai. Vainikų begalės. Kiekviena įstaiga, kiekviena įmonė, kiekviena organizacija nešė po vainiką, kuriuos lydėjo nemaži žmonių būriai. Lietuvaičių tautiškais rūbais pilnos gatvės. Nepriklausomybės laikais tokio parado niekada nebuvo. Vokiečiai nesirodė niekur. Matyt, vengė incidentų. O betgi vienur kitur ant stogų matėsi išstatytų kuklosvaidžių.

Uždėjus vainikus, sugiedojome himnus. Jokio triukšmo, jokio incidento, tik kur nekur mūsų vyrai protesto vardan per vokiečių himną nenusiėmė kepurį. Lietuvos himną minia giedojo labai drausmingai, galingai, lyg diriguojama gero, nematomo dirigento. Po to sekė "Marija, Marija... išgelbėk nuo priešo baisaus". Giedojo pamaldžiai ir jautriai, tarytum suprātę, jog malda šiuo metu yra vienintelis ginklas.

Iškilmės baigtos. Ir okupantams galutinai paaiškėjo, kad lietuviai gera valia, nei laisvės nei nepriklausomybės niekada neišsižadės.

(vns)

miestuose tada sudarė mažumą. Ta proga reikia pastebėti, kad lietuvių inteligentų emigracija į Rusijos gilumą buvo didesnė negu dabar. Jau vien dėl ekonominių sumetimų Rusijoje, ypač jos pakraščiuose, buvo didesnės galimybės. Petras Klimas skundžiasi, kad vokiečiams leidus steigti lietuviškas gimnazijas jam teko skubomis paruošti sintaksės vadovėlį, nes visi didieji kalbos žinovai "buvo išdumę" į Rusiją, o teisininkas ir politikas Antanas Smetona vertė matematikos vadovėlius.

Taip iš praeities žiūrint, nūdienė būklė yra nepalyginamai geresnė. Vilniaus universitete yra tūkstančiai studentų. Rusų kalba skerbiasi, bet dar toli gražu nepasiekė prieš pirmąjį karą turėtų pozicijų. Žodžiu, kai proga pasibels, bus kam atidaryti duris; klausimas tik kada ji, proga, ateis.

Kaip sunku numatyti ateitį, gerai parodo paskutiniai įvykiai Irane. Pereito sekmadienio ABC "Face the Nation" programoje, CIA direktorius adm. Turner buvo kaip paprastai kaltinamas, kad jo įstaiiga nenumačiusi įvykių tame krašte. Turneris gynėsi, kad jie žinojo daug nepasitenkinimų šaltinių, tačiau negalėjo prileisti, kad juos visus suvienys ne kas kitas, kaip tik 78 metų Khomeini, penkiolika metų gyvenęs užsieniuose. Paliekant tokius sunkiai išėjimus dalykus nuošaliai turime konstatuoti, kad paskutiniai sovietų laimėjimai, įskaitant ir galimybę ateityje tvirtiau pastatyti koją Irane, kaip ir kiekviena akcija susilaukė reakcijos. Stai važinėdamas po Ameriką Kinijos vicepremjeras Teng viešai siūlė JAV, NATO, Japonijos ir Kinijos koaliciją prieš Sovietų Sąjungą. Na, iki tos dar labai toli, bet sovietai, kiek galima spręsti iš sekmadienio Pravdos ir net privačių laišku, labai susirūpino. Ateities baimė gali juos versti savo režimą sugriežtinti bet taip pat logiškai atrodytų ir jų eventualūs bandymai paneigti kiniečių jiems metamus kaltinimus dėl hegemonijos ar dominacijos tendencijų. Gal čia atsirastų koks žaidimo laukas ir vietos politikams? Kaip ten būtų, visas pasaulis eina prie susiskirstymo tautinėmis valstybėmis. Kiek ilgai Maskva galė, ir norės, priešintis tai nesustabdomai eigai?

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON

February 8, 1979

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the sixty-first anniversary of the proclamation of Lithuanian independence, I am privileged to convey on behalf of the Government and people of the United States best wishes and warm greetings to you and to the Lithuanian people.

The pride Americans of Lithuanian origin take in their heritage is a vivid illustration of the strong sense of national consciousness shared by Lithuanians everywhere. Let me take this opportunity to salute the Lithuanian People for their unswerving dedication to love of country, individual liberty and human rights.

Sincerely,

Dr. S. A. Backis
Charge d'Affaires of Lithuania

Diplomatijos paraštėje (92)

Vaclovas Sidzikauskas

Nelikime skolingi savo Tėvynei

Santykiai su vokiečiais ir
kelionė į Romą

Tuebingene susipažinau su prof. Carl Schmidt, vienu Vokietijos social-demokratų lyderiu, turėjau eilę pasikalbėjimų su juo mums tuomet rūpimais politiniais klausimais. Vėliau jį sutikdavau Bonoje ir Strasburge, kur jis buvo Federalinės Vokietijos parlamento delegacijos Europos Patariamoje Asamblėjoje narys.

Amerikai, Anglijai ir Prancūzijai apipavidalinus savo santykius su Vakarų Vokietija kurios vyriausybės priešakyje, su čia išvardintų alijantų sutikimu, buvo pastatytas buvęs Koelno burmistras Konrad Adenaueris, 1950 m. vasario 9 dieną prof. J. Brazaitis ir aš nuvykome į Bonną, kur, tarp kitko, turėjau progos atnaujinti Berlyne turėtus santykius su buvusiuoju Reichstago pirminku Paul Loebe, kuris po to revizitavo mane Tuebingene, ir Valstybės Sekretorium Heinrich von Puender; jie supažindino mus su eile itakingų Vakarų Vokietijos Bundestago narių, parūpino vietas Bundestago diplomatinėje ložoje. Bundeskanzleramte - Užsienio Reikalų Ministerijos tuomet dar nebuvo - mudu priėmė mano iš Berlyno laikų pažįstamas dr. Dittman, vėliau Federalinės Vokietijos ambasadorius Brazilijoje. Tuomet mūsų turėtą pasikalbėjimą ir keltuosius klausimus surašiau ta proga dr. Dittmann išteiktame Aide-Memuaire.

Konradą Adenauerį turėjau progos pažinti būdamas pasiuntiniu Berlyne, kai jis buvo ne tik Koelno burmistras, bet ir Vokietijos Valstybės Tarybos pirmininku. Su juo susitikdavau pas Bavarijos pasiuntinį Berlyne von Praeger. Toji pažintis lengvino man megsti santykius su pokarinės Vokietijos pareigūnais.

1950, Sventaisiais Metais, VLIKe sutarėme, kad pribrendo reikalas ir mums nuvykti į Romą: a. atlikti kurtuazijos ir drauge politinę misiją Vatikane ir b. aplankyti Diplomatijos Sefą min. Stasį Lozoraitį, Lietuvos ministerį prie Šventojo Sosto Stasį Girdvainį, su

ATSISAUKIMAS

Artėja Vasario 16 dienos minėjimai. Ši diena taipgi priemena mums, kad mūsų tėvynė jau trisdešimt devintieji metai okupanto smaugiama.

Raginame Vasario 16 dienos progą tautinius rūbus dėvinti jaunimą, lietuves moteris vykstančias pas gubernatorius ir pan. nešioti virš kairės alkūnės juodą gedulo kaspiną. Taipgi, kad mūsų tautinės vėliavos tą dieną būtų juodu kaspinu perrištos.

Vasario 16 diena — tai džiaugsmo ir liūdesio diena. Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Valdyba

jais išsiaiškinti ir sutarti artimiausios ateities veiklą.

Į Romą vykome prof. J. Brazaičio vairuojamu VLIKo Volkswagenu. Pakeliui Zame aplankėme arkiv. Juozą Skivrecką. Romoje visi trys apsigyvenome Sv. Kazimiero Kolegijoje, Casalmoferrato 20. Viešbučio Kolegija dar tuomet neturėjo.

Sudaryti kontaktus su Vatikanu mums daug padėjo Kolegijos rektorius prel. Ladas Tulaba ir Lietuvos Pasiuntinybės prie Sv. Sosto sekretorius Stasys Lozoraitis Jr. Pirmieji mus priėmė mons. Giovanni Battista Montini, vėlesnis Popiežius Paulius VI, ir mons. Domenico Tardini. Kalbėjomės pranūziškai, todėl iš lietuvių pusės man teko vesti tą pasikalbėjimą. Abu mons. jorai, jų abiejų oficialus titulas buvo pro-sekretario, buvo su mumis labai nuoširdūs ir malonūs, ypač mons. Montini, gi Tardini buvo kiek formalėsnis ir šaltėsnis. Vatikano Valstybės Sekretoriui kardinolui Magione mirus, popiežius Pijus XII buvo pats savo valstybės sekretorius, o abu čia išvardinti mons. jorai buvo jo padėjėjais. Pasiprašome audiencijos pas Sv. Tėvą, tačiau gana ilgai turėjome jos laukti, nes Sventaisiais Metais popiežius buvo nepaprastai užimtas. Lietuvos pasiuntinybė prie Sv. Sosto darė ką galėjo, žygius darė ir prel. Tulaba Krupavičius buvo pradėjęs rimtai nekantrauti, norėjo greičiau grįžti į Pfullingą, bet popiežiaus Romoje nepamatęs, išvažiuoti nenorėjo. Prelatas Tulaba išsirūpino mums pasimatymą su kard. Pizzardo, dideliu lietuvių draugu. Nedidelio ūgio, draugiškai nusiteikęs, mums priėmė labai šiltai ir sužinojęs mūsų rūpestį prižadėjo mums padėti kiek galės. Jo patartas aš antru kartu pasiprašiau audiencijos pas mons. Montini. Apkalbėjome pirmame susitikime paliestus klausimus, ypač vyskupo. lietuvių tremtinių sielovados, klausimą. Jis man aiškino, kad bažnyčios konstitucijos žinovams turbūt ir be to aišku, kad savo diecezoje vyskupas yra savo rūšies suverenų ir kad net Vatikanas negali jam įsakinėti, o reikalui esant tik jo prašyti tą ar kitą reikalą atlikti. Todėl ir

nuo tų kraštų - kuriems mes norėjome, kad būtų paskirtas lietuvis vyskupas in partibus lietuvių tremtinių reikalams - vyskupų geros valios pareina suteikimas tam tikros kompetencijos savo diecezoje ribose lietuvių vyskui. Prižadėjo tačiau tą reikalą turėti galvoje.

Jis taip pat manęs paklausė ar mūsų delegacija jau turi paskirtą audienciją pas Sv. Tėvą. Paaiškinęs, kad dar ne, jis man darė suprasti, įsiskaidyti to nepasakydamas, kad galime būti ramūs ir tą audienciją gausime. Ir tikrai, tą patį vakarą iš Vatikano mums buvo pranešta į Kolegiją, kad Sv. Tėvas mus priims kitą dieną specialioje audiencijoje. Mat esama trijų popiežiaus audiencijų rūšių: a. privačios, kai Sv. Tėvas priima individualiai savo bibliotekoje Sixtino koplyčioje; jos suteikiamos valstybių ir vyriausybių galvoms, užsienio ministeriams, ambasadoriams ir tarptautinėms įžymybėms, nors žinoma, būna ir išimčių; b. specialios, kai popiežius priima drauge su eile kitų atskiros Vatikano salėje ir c. viešosios - kai priimami visi tai dienai paskirti lankytojai didžiulėje audiencijų salėje. Paskutiniuoju metu viešosios audiencijos vyksta Sv. Petro bazilikoje. Mums buvo pritaikintas kompromisas tarp privačios ir specialios audiencijų: buvome priimti vieni trys, bet ne popiežiaus bibliotekoje, o nedidelėje salėje su sostu. Po pasisveikinimo ir palaiminimo, i popiežių prabilo prel. Krupavičius lotynų kalba. Po to pasikalbėjimo vyko prancūziškai, kurį iš mūsų pusės vedžiau aš. Pijus XII atpažino mane buvus drauge su juo Berlyne diplomatinio korpuso nariu, reikė didelių džiaugsmų matydamas mane sveiką ir gyvą, davė specialų palaiminimą man ir mano žmonai, apdovanojo insignijomis. Jis sakėsi žinąs Lietuvą iš tikrųjų negandą, dažnai meldžiasi už lietuvių tautą ir žadėjo Lietuvos nepamiršti.

Romoje Marijonų Kolegijoje aplankėme vyskupą Petrą Būčį, tuomet Marijonų generolą. Kitą dieną jis mus revizitavo Kolegijoje ir tik atėjęs susigriebė užmiršęs užsidėti kryžių. Ta proga jis mums paaiškino, kad jis atėjęs lyg kuo nors nusikaltęs vyskupas iššauktas pas

BRANGŲS BROLIAI IR
SESĖS LIETUVIAI,

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visus JAV lietuvius gausiai dalyvauti Vasario 16 dienos — Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo — minėjimuose.

Ši didžioji lietuvių, gyvenančių laisvame pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje, nepriklausomybės šventė ir drauge visų mūsų susikauptimo diena įpareigoja JAV lietuvius besąlyginiai kovoti už Lietuvos Nepriklausomybės greitesnį atstatymą. Iš mūsų žodžių, raštų ir veiksmų laisvasis vakarų pasaulis ir jo politinės ir kultūrinės institucijos dar kartą tegu patiria apie mūsų tėvynei Lietuvai sovietinio okupanto daromą skriaudą.

Laisvojo pasaulio lietuviai, neužmirškime savo brolių ir sesių, nešančių okupuotoje Lietuvoje sovietinio atėjūno svetimą jungą, ir vieningai kovokime už laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą.

Šio kilnaus tikslo siekdami, pasišveskime mūsų tėvynei ne tik būdami bėkomomis kovotojais už Lietuvos laisvę, bet taip pat vieningi savo gretose ir dosnūs savo širdyse.

Padidindami šiais metais savo auką Lietuvos laisvinimo reikalams, atiduokime skolą savo tėvynei ir ne vien tik žodžiais, bet taip pat ir pinigine parama, prisidėkime prie Nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

Amerikos Lietuvių Taryba per beveik keturiasdešimtį savo veiklos metų, JAV lietuviai gausiai remiama, ryžtingai kovojo už Lietuvos laisvę. Ji rėmė ir ateityje rems tiek pavienių lietuvių, tiek jų politinių ir organizacijų pastangas šio kilnaus tikslo siekiant. Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė laiko pareiga priminti visiems aukotojams, kad Vasario 16

popiežių 'ad audiendum verbum' - išklausyti papeikimo ar pabarimo. Mat tokiais atvejais vyskupas turi prisistatyti pas popiežių be kryžiaus ant krūtinės.

proga sutelktos aukos, būtų skiriamos ALTAI. Tik Jūsų vieningai remiama Amerikos Lietuvių Taryba galės suaktyvinti savo pastangas kovoje už Lietuvos laisvę.

Brangūs broliai ir sesės lietuviai, nelikime skolingi savo tėvynei Lietuvai ir, prisimindami už žmogaus teises ir savo tėvynės nepriklausomybę heroiskai kovojančius savo tautiečius okupuotoje Lietuvoje, gausiai dalyvaukime Vasario 16 d. minėjimuose ir paremkime Amerikos Lietuvių Tarybos pastangas laisvinimo darbuose.

Amerikos Lietuvių
Taryba

TANDEM
BLANK & FORM
OPERATOR

Here is an opportunity for the person with a minimum of 3 years Punch Press set-up and operator experience. Blue print reading and ability to read precision gages a MUST! In addition the successful candidate is one who is able to lift tote pans weighing approximately 80 pounds.

This job provides excellent pay, working conditions, and benefits which include: Comprehensive medical, dental and prescription drug plans.

Please call

216-481-7221, Ext. 312

BETWEEN 9 A.M. & 11 A.M. OR
2 P.M. & 4 P.M.

TO ARRANGE A PERSONAL
INTERVIEW

GOULD INC.

Engine Parts Division

17000 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44110

Equal Opportunity Employer M/F

DIE MAKER

Tired of 58 hrs? This is an opportunity to move up to a salaried position as a tooling engineer. Must have a strong progressive die background in the automotive industry plus the ability to work well with people. The successful applicant will work directly with the chief engineer to solve production problems as they relate to progressive dies and maintenance.

CONTACT ROD McINTOSH

REGAL STAMPING

COMPANY

313-521-0300

(7-9)

REGISTERED NURSES

FOR GENERAL DUTY &

MEDICAL/SURGICAL DUTY

11-7 SHIFT. ALSO

REGISTERED NURSE STAFF

DEVELOPMENT

INSTRUCTOR

Applicant must be a currently Licensed Registered Nurse with some clinical experience, teaching experience and/or training helpful. 130 bed J. Cah hospital. Attractive salary & fringe benefits.

Contact: DIRECTOR OF NURSING

SERVICE

FARMINGTON COMMUNITY

HOSPITAL

FARMINGTON, MO. 63640

314-756-6451

Equal Opportunity Employer

(50-9)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dr. Alberto Geručio

“PETRAS KLIMAS”

Vincas Trumpa

(1)

Gera, kad vienas kitas mūsų Nepriklausomybės laikotarpio veikėjų susilaukia savo biografų. Tokios biografijos, be abejo, vertas yra ir Petras Klimas jau vien dėl to, kad jis buvo signataras Vasario 16 dienos akto, to paties svarbiausio naujosios Lietuvos dokumento. Bet Klimas buvo dar daugiau kas: valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys, kaip jį apibūdina dr. Albertas Gerutis ką tik išspausdintoje P. Klimo biografijoje (Viltis, 1978, 320 p.) Tai sutampa beveik su Klimo mirties dešimtmečiu. Būtų gerai, kad ir visi Vasario 16 d. akto signatarai susilauktų savo biografo, nes jie visi buvo taip pat kažkas daugiau negu tik to akto signatarai.

SALTINIAI

Nors dr. A. Geručiai teko nemaža reikalų turėti su P. Klimu, tačiau, kaip jis pats prisipažįsta, jis nebuvo artimas Klimo draugas. Užtat šis jo veiklas nėra atsiminimais apie Klimą, bet tikra to žodžio prasme jo biografija. Gaila, kad veikalo pradžioje autorius neišvardina ir neaptaria tų šaltinių, kuriais pasiremdamas jis tą veiklą rašė. O tų šaltinių Klimas paliko nemaža. Visų pirma Gerutis galėjo pasinaudoti Klimo atsiminimų rankraščiu. Tuos atsiminimus Klimas parašė grįžęs iš Rusijos gulagų į Lietuvą. Atrodo, jie buvo rašomi taip, kad eventualiai juos galėtų

išleisti Valstybinė leidykla Vilniuje. Nežinomais keliais tie atsiminimai pasiekė Vakarus ir dabar yra jo sūnaus Petro Klimo Jr. žinioje. Tai, esą, stambokas rankraštis, apimamas Klimo gyvenimą nuo 1891 ligi 1923 metų, vadinasi, maždaug visą jo gyvenimą prieš jam išeinant į diplomatinę tarnybą ir išvykstant į užsienį. Būtų gerai, kad šie Klimo atsiminimai būtų išleisti, nelaukiant ar juos kada leis, ar ne, Lietuvoje.

Prieinamas Geručiai buvo ir visas Klimo rankraštynas, kuriame, atrodo, yra gana apščiui Klimui rašytų laiškų. Ypač daug J. Tumo-Vaižganto laiškų. Mat, Klimo žmona buvo Vaižganto sesers duktė. Keleta tų laiškų paskelbta 'Metmenyse' (1970, Nr. 19, p. 60-65). Būtų taip pat gera, kad ir tie laiškai būtų paskelbti. Tame rankraštyne yra ir Klimo dienoraščių iš įvairių jo gyvenimo laikotarpių. Zibuntas Mikšys yra paskelbęs labai idomius Klimo užrašus iš 1910-1911 m. Maskvos studentų ir 'Aušrinės' bendradarbių susirinkimų (Metmenys, 1976 Nr. 31, p. 137-151). Be reikalo Gerutis jais nepasinaudojo. Aplamai šis rankraštynas vertas mūsų istorikų ir kultūros istorikų dėmesio.

Be abejo, Geručiai buvo prieinama beveik viskas, ką kada Klimas buvo parašęs ir atspausdinęs. O Klimas buvo labai raštingas žmogus. Mūsų

autorius pasinaudojo ir vieno kito atsiminimais ir straipsniais apie P. Klimą. Gerokai mus stebina, kad ligi Geručio monografijos Petras Klimas mūsų buvo beveik visiškai užmirštas, nors visi pripažįsta ne mažus jo nuopelnus nepriklausomybę statant ir laiko jį vienu geriausių mūsų diplomatų negausioje mūsų diplomatijos šeimoje.

Matytis, ir pats Gerutis turi nemaža Klimo laiškų. Paskutinius Klimo gyvenimo metus Lietuvoje pavaizduoti jam daug padėjo Klimo duktė Eglė, kuri kelis kartus lankėsi Lietuvoje ir vedė su juo intensyvią korespondenciją. Visa tai turint po ranka galima ryžtis rašyti Petro Klimo biografiją. Pasižiūrėkime, kaip jam tas pasisekė.

P. KLIMAS IR 'AUSRINĖ'

Labai nedaug Gerutis pasako apie Klimą jaunystę ir studentavimo metus. Nežinia, ar ir pats Klimas savo atsiminimuose nieko daugiau apie tai nepasako. Žinoma tik, kad jis gimė 1891 m., 1910 m. baigė Mariampolės gimnaziją ir 1914 m. Maskvos universiteto teisių skyrių. Zinia taip pat, kad studentu būdamas jis buvo susirėšęs su jaunųjų literatūros ir mokslo žurnalu 'Aušrinė', buvo jos redakcinio kolektyvo narys ir pats joje bendradarbiavo. Pasiremdamas bostoniške ir Mažąja tarybine enciklopedija, Gerutis apie 'Aušrinę' tik tiek tepasako, kad tas žurnalas 'buvo pakrypes į kairę' (p.12).

Tai truputį per maža ir nevisiškai teisinga, Didesnių sukrėtimų metu visas tautos gyvenimas kažkaip ima lyg smarkiau plakti: greičiau žmonės bręsta, greičiau keičiasi kartos, greičiau gimsta ir sensta visokios idėjos. Toks laikotarpis buvo ir 'Aušros', ir 'Varpo' pažadintas mūsų tautinis ir valstybinis atgimimas. Užtat nenustabu, pavyzdžiui, kad 1918 m. Vasario d. akta pasirašė net trijų kartų žmonės: Basanavičius ir dar vienas kitas priklausė pirmajai atgimimo kartai; Smetona ir dar vienas kitas - antrajai; o Klimas ir dar vienas kitas - trečiajai.

Nors pasaulėžiūros atžvilgiu ir pirmoji tautinio atgimimo karta nebuvo visiškai vieninga, tačiau juos visus rišo viena vienintelė idėja - tėvynės meilė. Antroji karta skilo į tris pagrindines sroves: klerikalus, demokratų ir socialistus. Tarp tų srovių dažnai užvirdavo labai arši kova, kaip tai atsitiko 1905 m. revoliucijos ir rinkimų į Valstybės dūmą metais. Toji kova buvo ne tik politinė, bet ir ideologinė, ir kultūrinė.

Aišku, kad vyresniųjų bariniai dažnai sunkiai supranta mi ypač tiems jaunesniesiems, kurie mažiau domisi politika,

Min. Petras Klimas

o daugiau dėmesio skiria mokslui, literatūrai ir kultūrai apščiui. Taip 1909 m., dar prieš Klimui atvažiuojant į universitetą, tarp Maskvos lietuvių studentų kilo sumanymas leisti mokslo ir literatūros žurnalą, kuriame galėtų tilpti visi be pžiūrų skirtumo. 1910 m. ir pasirodė pirmasis 'Aušrinės' numeris, kaip mėnesinis Vilnius leidžiamų 'Lietuvos žinių' priedas. To žurnalo spiritus movens buvo studentas Stasys Silingas, kuris tuo metu smarkiai reiškėsi ir kaip literatūros kritikas. Bet to žurnalo tvarkyme taip pat aktyviai dalyvavo ir Pranas Dovydaitis, ir Eliziejus Draugelis ir kiti. Į tą žurnalą tuojau pat įsijungė ir Petras Klimas, kuris, beje, jau Mariampolės gimnazijoje buvo pradėjęs bandyti savo žurnalistines jėgas ir už tai pakliuęs į žandarų rankas.

Kaip paprastai, aplink žurnalą ėmė grupuotis artimesni ir prijauciantieji studentai, darydavo susirinkimus, svarstydavo žurnalo reikalus, skaitydavo paskaitas, ginčydavosi įvairiais klausimais. P. Klimas vedė tų susirinkimų dienoraštį, iš kurio matytis, kad bent savo pradžioje toji grupė nebuvo nei į kairę, nei į dešinę. Pranas Dovydaitis ten lygiai laisvai galėjo kalbėti apie 'Kristaus problemą', kaip ir Ramūnas Bytautas (gaila, daug žadantis jaunas miręs lietuvis filosofas) apie kalbos filosofiją. 'Aušrinės' grupei tada priklausė ir Stasys Salkauskis.

Iš Klimo dienoraščio matytis, kad tarpais kildavo gana smarkūs ideologiniai ginčiai, ypač po Dovydaičio paskaitos ir po jo straipsnio 'Aušrinėje' - 'Tikėjimo elementas žmogaus gyvenime'. Vaclovas Biržiška protestavo dėl to straipsnio, o Klimas truputį šelmiškai aiškina, kad 'Aušrinės' redakcija tyčia tą straipsnį dėjusi, kad juo klerikalams būtų padarytas 'meškos patarnavimas'. Bet skilimas dar nebuvo įvykęs, ir 1910 m. pabaigoje baigęs Maskvos universitetą Stasys Salkauskis buvo visų entuziastingai išlydėtas į Sveicariją.

'Aušrinės' pasisekimas (daugiau kaip 1,500 skaitytojų) kė-

lė susirūpinimą klerikaliniam sparne ir 1911 m. katalikiškasis sparnas nuo 'Aušrinės' atskilo ir pradėjo leisti 'Ateitį', kaip A. Dambrausko-Jakšto redaguojamos 'Draugijos' priedas. Tas pats P. Dovydaitis pasidarė 'Ateities' redaktorius. Kun. M. Krupavičius savo 'Atsiminimuose' rašo, kad P. Klimas jam nekartą sakęs: 'Jūs, ateitininkai, turit man gyvam paminklą pastatyti. Ne Dovydaitis yra ateitininkų tėvas, bet aš. Jei ne aš su savo 'Aušrinė', jūs gal ir šandie ateitininkų neturėtumėte' (p.274). Žinoma, Klimas nebuvo visa 'Aušrinė'. Klysta Krupavičius laikydamas Klimą 'Aušrinės' tėvu, kaip jis klysta taip pat, bandydamas aušrininkus subolševikinti. Tačiau nėra abejonės, kad 'Ateitis' pasirodė kaip atsakas į 'Aušrinę'. Katalikiškam sparnui atskilus 'Aušrinė' savaime pakrypo į kairę.

'Aušrinė' išsilaikė ligi 1914 metų karo. Klimas kaip tik tuo metu baigė Maskvos universitetą ir grįžo į Lietuvą. Apščiui, 'Aušrinės' vaidmuo mūsų literatūros ir kultūros istorijoje dar nėra pakankamai nušviestas ir įvertintas. O tas vaidmuo buvo tikrai nemažas: 'Aušrinėje' bendradarbiavo arba pirmuosius savo literatūrinius žingsnius žengė visa plejada mūsų rašytojų: Zigmas Gėlė-Gaidamavičius, Adomas Lastas, Vienuolis, Seinius, Binkis, Sruoga ir kt. (Kiek išsamiau apie 'Aušrinę' rašo Leonas Gudaitis savo labai idomioje knygoje 'Platėjančios akiračiai', Vilnius, 1977, p. 131-148).

Buvo bandyta atgaivinti 'Aušrinę' nepriklausomoje Lietuvoje. Veikė taip pat keletas aušrininkų būrelių (Kauno universitete, Kėdainių mokytojų seminarijoje ir kitur). 'Aušrinės' sąjūdį būtų galima surišti su Vokietijoje veikusia 'Sviesos' organizacija ir su san tariečiais Amerikoje.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PETRAS KLIMAS

Dr. Alberto Geručio parašyta monografija PETRAS KLIMAS valstybininkas, diplomatas, istorikas, kankinys. 320 psl. Išleido Viltis. Kaina 10 dol. Pagrindiniai skyriai knygoje: Tiesiant kelią į laisvę; Lietuvos diplomatinis atstovas užsienyje; Antrasis pasaulinis karas ir Lietuvos okupacija; Petras Klimas — totalitarinių režimų auka.

Knyga galima įsigyti leidykloje — Dirvoje, pasinaudojant šiuo kuponu, ar pas knygų platintojus.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau man atsiųsti Dr. A. Geručio monografiją PETRAS KLIMAS.

Pavardė

Adresas

'Gimtojo Krašto' propagandistas sumaišė adresus...

"Gimtasis Kraštas" — komunistinis laikraštukas, išsimačius savo propagandos sūkuriuose, 1978 m. spalio 6 d. laidoje atspausdino straipsnį pavadinimą — "Žudikas gyvena Klivelande". Straipsnio autorius — Domas Rimkus.

Tame straipsnyje — "Gimtojo krašto" redakcija, D. Rimkaus samprotavimus, patiekia sekančiai: "Kuomet J.A.V. ir kitose kapitalistinėse valstybėse vyksta plati kompanija dėl žmogaus teisių, kai kas Vakaruose bando apšmeižti Tarybų šalį: girdi, čia žmogaus teisės suvaržytos, čia esą nepaisoma to, kas įrašyta konstitucijoje".

Toliau, autorius, pagarbinęs savo tarybinę konstituciją, sušunka: "O ką giria "Vakarų rojus" liaupsintojai? Tą "laisvę", po kurios sparneliu šildosi net žudikai..." Čia, autorius, susiranda savo auką, gyvenantį Clevelande, Antaną Glodenį, kuris, pagal propagandistą, nusikalto sekančiai: "Antanas Glodenis 1941 m. birželio-liepos mėnesiais aktyviai talkininkavo hitlerininkams, areštuojant ir žudant tarybinius žmones Tryškių apylinkėse. A. Glodenis priklausė "Lietuvos šaulių sąjungai", buvo tos

ZIGMAS DAUTARTAS

sąjungos vietos būrio vadas. Hitlerininkams įsibrovus į Tryškių apylinkes, okupantų talkininkų — baltaraiščių "aktyvistų" gaudijos vadeiva čia tapo mokytojas Pranas Bačiulis. "Aktyvistai" ir policininkai pradėjo išsijuose suiminti komunistus, komjaunuolius, eilinius tarybinius žmones, kurie simpatizavo Tarybų valdžiai. Dalį jų sušaudydavo patys, kitus siųsdavo į kalėjimus, iš kur daugelis taip ir negrižo. Masiškai buvo suimėjami ir žudomi žydų tautybės piliečiai".

Taip, suglaustai paėmus, verkšlena propagandistas, kuris parodo tik vieną medalio pusę. Jis "užmiršta", kad ne Antanas Glodenis, Lietuvos šauliai, policininkai ar aktyvistai sudarė su nacine Vokietija — Molotovo — Ribbentropo paktą, bet Sov. Sąjunga — pagal, kurį Lenkija buvo padalinta, o Lietuva, Latvija ir Estija okupuotos — Sov. Rusijos kariuomenės. Po okupacijos, Lietuvos žmonės buvo persekiojami, areštuojami, kankinami, žudomi ir tremiami į Sibirą, norint sunaikinti Lietuvos inteligentiją ir pasiturinčių ūkininkų luomą. Pagal "Sierovo ins-

trukciją", vien 1941 m. birželio 14-15 dienomis, buvo suimta ir deportuota 34,260 asmenų. Gyventojų deportacijos buvo vykdomos pagal iš Maskvos gautąsias instrukcijas. Tai buvo vykdoma pagal Lenino paskelbtą "klasių kovą".

Propagandistas atsimena — kas buvo birželio pabaigoje ir liepos mėn. — 1941 m., bet visai "neatsimena" — ką darė raudonieji žudikai; talkininkaujami vietos komunistų, komjaunuolių ir žydų (įvairių komunistų pareigūnų) rankomis! Raudonieji budeliai, birželio 14-15 dienomis, nakties metu, tempė iš lovų vaikus, senelius, jaunos, sveikus ir ligonius, mušdami juos šautuvų buožėmis, varė ir grudo juos į gyvulinius vagonus. Tai buvo tikra bolševikinė puota, kurios propagandistas "visai neatsimena"!... Jis užmiršta, kad revoliucijoje egzistuoja ir kontrrevoliucija.

Lietuvių tauta, pasitaikius progai, 1941 m. birželio 22 sukilo ir vėl paskelbė nepriklausomą Lietuvos valstybę, kurios nepriklausomybę užgniauzė nacinė Vokietija, o po jos, vėl 1944 m. grįžęs, — raudonasis tiranas, — Sov. Rusija. Nenuostabu, kad visi geros valios lietuviai, tėvynėje ir užsieniuose, veda nelygią kovą, — Lietuvos laisvinimo žygyje, kuris bus baigtas tik tada, — kada Gedimino pilyje plevėsuos laisvos demokratinės Lietuvos, trispalvė vėliava.

Propagandiste, neverk dėl tų, kurie stojo ginti Lietuvą 1941 m., kurie iki 1952 metų, ilgoje partizanų kovoje, laistė savo kraują Lietuvos miškuose ir, kurie veda kovą laisvame pasaulyje dėl mūsų tautos ateities, bet verk dėl tų, kurie persekioja savo brolių lietuvių ir kaip šunėčiai laižo pavergėjo batą — žemindami lietuvių garbę.

Grįžtant atgal prie A. Glodenio, turiu pasakyti, kad jį pažįstu apie 26 metus. Tai — didelių, natūralių, sugebėjimų žmogus. Jo gyvenimas — prasmingas, naudingas Lietuvai ir JAV. Jis niekad nebuvo be darbo. Dirbo kaip automobilių mechanikas, kepėjas, medžių sodintojas ir prie įvairių namų tvarkymo darbų. Dar ir dabar, išėjęs į pensiją — dirba, medžioja, žuvena. Jis tikras gamtos sūnus, natūralus žmogus, mylintis savo gimtąjį kraštą Lietuvą, todėl — nenuostabu, kad dėl jos laisvės kovojo...

Būk tikras, propagandiste, kad nei A. Glodenis, nei jam panašūs, nenužudė nei vieno, kuris nebuvo susitepęs lietuvių tautos krauju.

Revoliucijos ir kontrrevoliucijos — vykdomos vienos

■ Laiškai Dirvai

STATYKIM LIETUVOS REIKALĄ PIRMOJE EILĖJE

Su didžiausiu dėmesiu perskaičiau Dirvoje (Nr. 5) atspausdintą pasikalbėjimą su dr. L. Kriaučeliūnu.

Jei visi lietuviai visuomenininkai taip lietuviškai galvotų tai šiandien neturėtų tarpbendruomeninių karų kuriais džiaugiasi tik Lietuvos okupantas. Man atrodo, kad atstatyti visų mūsų veiksmų vienybę ir solidarumą dr. Kriaučeliūno receptas yra pats geriausias — ką išsirinksimė tą ir turėsime.

Atrodo, kad jau yra atėjęs pats laikas asmenines ambicijas padėti į šalį ir Lietuvos reikalą statyti pirmoje vietoje.

ar kitos ideologijos žmonių rankomis. Čia, nėra būtina, kad visada laimėtų raudonieji, kartais — laimi ir baltieji. "Kaltas" pasilieka tas, kuris pralaimi. Jei Lietuva nebūtų okupuota, bet laisva, demokratinė valstybė, tai ir pats vietoje — "žudikas gyvena Klivelande", rašytum tikrą adresą — žudikai gyvena Maskvoje!...

Šia proga siunčiu Dirvai paramos \$25.00.

Su geriausiais linkėjimais
Jozas Vaineikis
Chicago, Il.

AKTUALUS DR. LEONO KRIAUCELIŪNO PASISAKYMAS

Visuomeniniame mūsų gyvenime atsiranda neaiškumų dėl reikiamos informacijos stokos. Tad reikia teigiamai vertinti kiekvieną pastangą, atnešančią daugiau šviesos. Labai teigiamai vertinant dr. Leoną Kriaučeliūną pasisakymus, išspausdintus Dirvos vasario 1 d. 5 Nr. (žiūr. Dr. Leonas Kriaučeliūnas pasisako aktualiais lietuvių reikalais).

Dr. Leonas Kriaučeliūnas mūsų visuomeninio gyvenimo klausimais kalba konkrečiai, labai atvirai ir svarbiausia, pozityviai. Turime būti jam už tai dėkingi ir jo keliamos mintys turėtų rasti atgarsio mūsų svarstymuose ir sprendimuose.

Tai padvelktų visų taip trokštamą visuomeninio gyvenimo gerovės pastangomis.

Jurgis Malskis
Cleveland

"Amber Holidays"

1979 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ

Žemiausiomis kainomis

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

Kovo 19	— \$725.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 11 ir 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIJŲ SAVAITIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-----------	--

rugpjūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-------------	--

rugpjūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
-------------	---

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4 %	— 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2 %	— 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4 %	— 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2 %	— 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Jozas Gribauskas, vedėjas

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

'Mes turime spausti sovietus dažniau ir stipriau...'

Senatoriaus Howard M. Metzenbaum kalba

Vasario 16 minėjime Clevelande

Vertimas Dr. Danguolės Tamulionytės

Sekančiame numeryje duosime minėjimo aprašymą ir Lietuvos Gen. Garbės Konsulo Vytauto Čekanausko kalbą.

Man yra didelė garbė dalyvauti kartu su jumis šios dienos minėjime, švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 61-sius metus.

Visoje Amerikoje ši savaitgalį Amerikos lietuviai rinksis paminėti šią sukaktį. Tai darydami, jie ryžtasi išlaikyti savo turtingą kultūrą šiame krašte. Taip pat jie stengiasi stiprinti ryšį tarp savęs ir arti 4 milijonų Lietuvos gyventojų.

Visi šio krašto gyventojai turėtų žinoti, kad yra šis ryšys.

Visi šiame krašte turėtų žinoti, kad mūsų lietuvių kilmės draugai ir kaimynai yra labai susirūpinę savo broliais ir seserimis, kurie turi gyventi Sovietų priespaudoje.

Visi šiame krašte turėtų žinoti, taip kaip visi čia susirinkusieji jau žino, kad Lietuvoje yra ypatingai didelis skaičius vyrų ir moterų kovojančių už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje.

Bendrai, visi žmonės visur, kurie brangina laisvę, gali didžiulis tuo, jog nežiūrint 40 metų sovietų valdymo lietuviai ir toliau reikalauja pagrindinių teisių praktikuoti religiją ir išlaikyti tautinį savitumą.

Šios dienos minėjimas suteikia progos pasididžiuoti Lietuvos nepalaužiamu pasipriešinimu didelei sovietų jėgai.

Bet ši šventė yra taip pat ir liūdesio diena. Liūdesio, nes 1918 metų vasario 16 d. atgauta nepriklausomybė negalėjo gyvuoti ilgiau.

Taip pat yra proga prisiminti tragiškus 1940 m. įvykius.

Pasekmėje Stalino Rusijos ir nacių Vokietijos pasirašytos gėdingos sutarties, Sovietų Sąjunga be pasigailėjimo panaikino nepriklausomybę trijų mažų kraštų - Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Sovietams 1940 metais nieko nereikė, kad prieš 20 metų jie oficialiai buvo atsižadėję Pabaltijo kraštų.

Sovietams 1940 metais nieko nereikė, kad tų kraštų gyventojai visai nenorėjo prisidėti prie Sovietijos.

Ir iki dabar sovietams nieko nereikia, kad Amerika, ir tuo reikia pasididžiuoti, niekada nepripažino ir nepripažįsta Pabaltijo kraštų okupacijos.

Iki dabar Lietuvos atstovybė yra Washingtone.

Iki dabar Lietuvos diplomatai yra pripažinti šiame krašte.

Ir iki dabar Jungtinės Amerikos Valstybės yra tvirtai nusistačiusios, kad Pabaltijos kraštų reikalas nėra ir negali būti užmirštas.

Tai yra padorus nusistatymas.

Tai yra garbingas nusistatymas.

Ir tai yra nusistatymas, kurį aš palaikau ir toliau palaikysiu.

Koks bebūtų mūsų nusistatymas šiame krašte, tai nepakeičia padėties. Jokiai grupei nebus leidžiama šią savaitę sueiti ir viešai paminėti Nepriklausomybės dieną Lietuvoje.

Padėtis pasilieka ta pati. Sovietų valdžia yra lygiai taip stipriai pasiryžusi dabar, kaip ir anksčiau, numalšinti opoziciją, suniekinti religiją ir panaikinti mažumų kultūrą.

Bet pasilieka ir faktas, kad Sovietų Sąjunga, nežiūrint žiauriausių vartojamų prie-

monių, nepajėgė nei Lietuvoje, nei kitur pilnai įvykdyti šių savo tikslų.

Ir sprendžiant iš šios pamintų padėties, iš sovietų nepajėgumo užgniaužti žmonių dvasios, aš tikiu, kad Lietuvos ir kitų Rytų Europos gyventojų ateitis bus geresnė negu ji dabar yra.

Aš taip sakau, nes esu įsitikinęs, kad mes esame dabar tokiame istoriniame laikotarpyje, kada visas pasaulis reikalauja tų pačių pagrindinių žmogaus teisių, kuriomis tikrai kelių laimingų kraštų gyventojai džiaugiasi.

Ir šis labai svarbus judėjimas dėl žmogaus teisių pirmiausiai pasirodė Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Tas judėjimas privedė prie šio krašto pasiryžimo panaikinti gėdingą diskriminaciją dėl rasinių, tautinių ir religinių skirtumų.

Bet dar daug kas liko atlikti lygių teisių srityje. Bet yra jau ir daug kas atsiektas. Mes ir toliau dirbsime, kad sukurtume geresnę ir teisingesnę bendruomenę visiems.

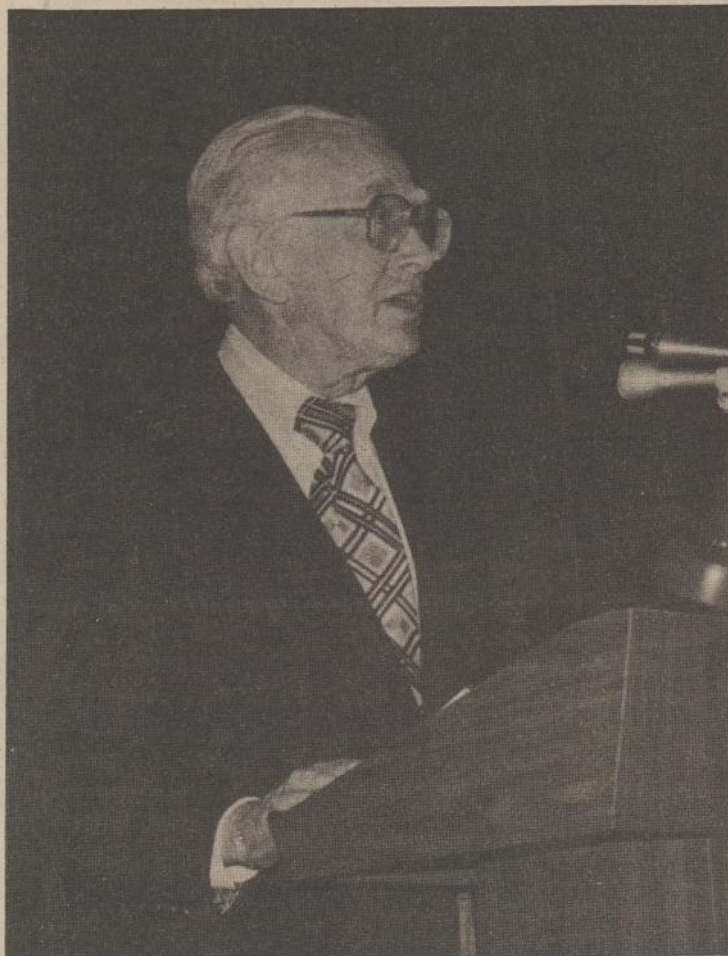
Bet ne vien tik amerikiečiai aukštai vertina laisvę ir lygumą. Toli gražu!

Prieš kelis metus plačioje, nualintoje Indijoje Indira Gandhi bandė panaikinti to krašto demokratines institucijas. Indijos gyventojai, sakė ji, yra per daug neturtingi ir per mažai išsilavinę jomis pasinaudoti.

I. Gandhi buvo nustebinta.

Indijos gyventojai gal neturtingi. Jie gal bemoksliai. Bet, kai pasitaikė proga, milijonai gyventojų pareiškė savo nuomonę. Ir ta didžioji dauguma pašalino I. Gandhi ir jos rėmėjus.

Indijos gyventojams pasisekė. Jie turėjo progą balsuoti.

JAV senatorius Howard M. Metzenbaum kalba Vasario 16 minėjime Clevelande. Jo kalba daugelį kartų buvo pertraukta audringais aplodismentais. J. Garlos nuotr.

Bet yra daug kraštų šiame pasaulyje, kur žmonės neturi tos progos. Tuose kraštuose - Sovietų Sąjunga čia pirmauja - kova dėl žmogaus teisių vyksta nelygiomis pajėgomis. Tai yra kova reikalaujanti herojiškos drąsos, gilaus pasiryžimo ir didelio pasiaukojimo.

Popiežiaus Jono Pauliaus II išrinkimas priminė mums visiems, kaip viename tokiame krašte, būtent Lenkijoje, gyventojai kovoja, kad išlaikyti savo tikėjimą ir tautinį identitetą.

Sovietų Sąjunga dominuoja Lenkijos valdžioje. Dideli sovietų kariuomenės daliniai yra laikomi Lenkijoje. Jau daugiau kaip 30 metų komunistai valdo Lenkijos mokyklas, kultūrinės įstaigas ir susižinojimo priemones.

Bet Lenkija nepasiduoda. Jie subūrė savo jėgas religiją ginti. Jie surado ypatingus vadovus. Ir jie apreiškė, kad jie pasiliks lenkais, kad jie pasiliks katalikais ir, kad jie nebus užvaldyti sovietinės sistemos.

Lenkai tai įrodė. Bet pačioje Sovietų Sąjungoje padėtis yra žymiai sunkesnė.

Pagalvokime ką reiškia būti tikinčiu Sovietų Sąjungoje.

Joks tikintis - krikščionis, žydas ar musulmonas - negali būti mokytoju Sovietų Sąjungoje.

Joks tikintis negali būti valdžios tarnautojas ar pareigūnas.

Joks tikintis nėra tikras gauti religinį patarnavimą.

Sovietų Sąjungoje dvasininkams reikiai gauti oficialų valdžios leidimą lankyti ligonius. Oficialus valdžios leidimas reikalaujamas net paskutinio patalpinto suteikimui. Ir dažnai Sovietų Sąjungoje to oficialaus leidimo negauna.

Tačiau Lietuvoje, pagal bažnyčios apskaičiavimus, 75% gyventojų yra praktikuojantys katalikai.

Lietuvoje šiandien, bažnyčia nebėra tylinti.

Ir šiandien Lietuvoje judėjimas dėl žmonių teisių yra išsivystęs į vyraujančią jėgą. Kada vieno iš šio judėjimo vado-

vų, kunigo Alfonso Svarinsko užsienio korespondentai paklausė, ar jis save skaito disidentu, jo atsakymas turėjo sukrėsti NKVD centrai.

'Lietuvoje' - sakė jis, - 'kiekvienas žmogus yra disidentas. Kiek tai mus liečia' - pridėjo jis, - 'čia kolaborantų skaičius yra mažas, o ne disidentų'.

Aš esu tikras, kad kun. Svarinskas pasakė teisybę. Ir aš esu tikras, kad sovietų valdžia jam to nedovanos.

Sovietų Sąjungoje teisybės pasakymas yra labai pavojingas ir rizikingas dalykas.

Baliui Gajauskui, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos - seniausio pagrindinio leidinio Sovietų Sąjungoje - redaktoriui, pasakymas teisybės reikė 15 metų kalėjimo. Dešimt metų iš jų buvo praleisti 'specialaus režimo' kalėjime.

'Specialaus režimo' kalėjimas Sovietų Sąjungoje yra tikrai specialus. Maistas tokiose vietose yra ypatingai blogas. Gyvenamos patalpos yra ypatingai šaltos ir perpildytos. Medicinos pagalba ir higienos būtinybės yra ypatingai pasigendamos. Ir grėsmė gyvybei, sveikatai ir protavimui ypatingai didelė.

Viktoras Petkus, Helsinkio Nutarimo Vykdytojo Žmogaus Teisių Sekimo Komiteto narys taip pat buvo nubaustas už teisybės pasakymą. Po absurdiško teismo, jis buvo nubaustas 12-ai metų - 7 metus 'specialaus režimo' stovykloje, o po to 5 metus ištėmimo.

Petkus yra 50 amžiaus, lietuvių literatūros žinovas, pamačius katalikus ir steigėjas Helsinkio Nutarimo Vykdytojo Žmogaus Teisių Sekimo komiteto narys. Koks buvo jo nusikaltimas? Jis buvo apkaltintas 'anti-sovietine agitacija ir propaganda'. O jis tik prašė sovietų valdžios laikyti savo raštu duoto žodžio kitoms pasaulio tautoms, kad jie laikysis žmogaus teisių nurodymų Helsinkio sutartyje. Pas sovietus, valdžiai pasižadėti tokius dalykus ir nevykdyti, nėra nusikaltimas. Pas sovietus yra nu-

(Nukelta į 10 psl.)

Vasario šešioliktosios minėjime Clevelande giedant Lietuvos himną. Trečias iš dešinės JAV senatorius H. M. Metzenbaum ir ketvirtas iš dešinės Lietuvos gen. garbės konsulas inž. V. Čekanauskas. J. Garlos nuotr.

Iliustravo Vladas Vijeikis

MINDAUGAS

Tu išardei neklusnų viešpatyną —
Ir paskelbei vienvaldžio viešpatystę. —
Matei tu naujo amžiaus atėjimą
Ir tauraujančią savo karalystę.

Tu tiesei Lietuvai naujus kelius
Ir didžią ateitį regėjai, —
Tu pakeitei net ir genties dievus,
Tačiau pamiršt senųjų negalėjai.

Tave dievai senelių tebegundė, —
Buvai tu viešpats kryžkelių painių. —
Pilies tavosios bokšte sukinos vėtrungė, —
Viliojo eiti Vilniaus, Romos ar Maskvos keliu.

Bet tu valdoviškai ranka numojai ir tarei:
— Budėsiu prie genties versmių senųjų,
Kurios gavino mano brolius amžinai, —
Kurios kalbės kalba ir amžių būsimųjų! —

Tu, kaip ir visi naujų kelių skelbėjai,
Sukėlei pyktį priešų savo, —
Išvengti keršto negalėjai,
Ir žmogudžiai krauju apšlakstė sostą tavo.

Tu ataidi iš amžių ūkanų kaip legenda,
Bet ir nūnai tu lieki mums šauklys vilties, —
Ir mes minėsime visada
Kad tu esi mums simbolis tautos galybės!

VAIŠVILKAS

Tu slėpei po vienuolio abitu plieno kalavią
Ir kariavai dėl savo tėvo Mindaugo sosto, —
O prie Nemuno kūrei rusišką broliją
Ir kryžių pravoslavų tu ryšėjai po kaklu pajuostą.

Su rusų knežiais bičiulystės tu ieškojai
Ir jų archirejai buvo tavo dvasiniai vadai. —
Net savo tėvo sostą rusui dovanojai
Ir nuo kerštingo ruso durklo tu žuvai.

Sūnus paklydėlis — tu mįslė mums likai! —
Ieškojai naujo Dievo net Atoso kalnuose.
Dėl pašaukimo net tėvonijos atsisakei,
Bet niekur nenustygo tavo nerimo dvasia...

Gal tu šventuoju tapt norėjai?
Gal archirejų Dievas šaukė pas save?
Bet savo senųjų dievų išsižadėjus,
Tave turėjo ištikti atsimetėlio dalia...

TRAIDENIS

Ipatijaus metraštis išplūdo Traidenį: —
Esąs jis "prakeiktas, nedoras Romos Neronas"
Ir aplamai "negailestingas" nevidonas!¹
O prakeiktas dėl to, kad Voliniją mušė
Ir Haličui grasino savo kardu.
Traidenis — tryliktojo amžiaus Lietuvos
Didžiausias monarchas, lankstus diplomatas,
Kuris gynė ir plėtė Lietuvos žemes
Tiek kalaviju, tiek valstybės vyro išmintim gilia.
Daug mūšių karvedys Traidenis laimėjo,
Bet Daugpilio pilies sugriaut negalėjo.
Susijaudinęs tarė jis savo draugams:
— Tvirtovė ta pastatyta mano širdy,
Dėl jos kentėsiu aš kol gyvas būsiu!²
Iš amžių žodžiai šie lig mūsų ataidėjo
Ir liudija, kaip Lietuvai karalius Traidenis mylėjo...

1. "Medorovingas, prakeiktas ir negailestingas Traidenis", rašo Ipatijaus kronika. Jis ten lyginamas su "Sirijos Antiochu, Jeruzalės Erodu ir Romos Neronu". 2. Istoriški žodžiai.

KARALIŲ

VYTENIS

Tamsiųjų amžių fone dunkso karžygs Vytenis
Šarvais apsikaustęs nuo galvos iki kojų.
Jo viešpatystė — apgulta tvirtovė!
Prieš lenkus jis draugonę veda, —
žygiuoja jis su vyrais prūsų žemėn, —
Su vyčiais skuba jis į Rygą —
Jo kalavijas čerška neramiuos Rytuos, —
Kryžiuočiai, pasismeigę kryžių ant durtuvo galo
Lietuviams nešė vergovę ir vardą vasalo,
Tačiau kardai jų sutrupėjo į skydą Vytenio,
Nes jo ir jo draugonės širdyse ruseno
Ugnies Amžinosios žiežirbos nuo seno.
Jis rex lithuanorum kaimynams visiems, —
Jis Lietuvos galybės atkaklus kūrėjas,
Lietuvos imperijai tvirtus pagrindus padėjęs,
Paliko įpėdiniui savo tvirtą Lietuvos valstybę
Pakeliui į imperijos galybę.

PUKUVĖRAS

Tik tavo vardas atskamba iš amžių gilumos: —
Mes gaudom, kaip šešėlį, blyškų veidą tavo.
Iš viešpaties Traidenio tu pavedėjai sostą savo
Ir jo pėdomis ištikimai ėjai: —
Kalavijuočius triuškinai, Naugardą mušei
Ir stiprią Lietuvą Vyteniui — sūnui savo palikai.
Pradėjai tu dinastiją karalių Lietuvos:
Vytenis, Gediminas, Algirdas, Kęstutis
Istorijos akiračiuos pilioriais rymo.
Kaimynai juos karaliais pripažino,
Tik ainių akys pergamentų dulkių apžavėtos
Karališkų karūnų jie nemato užsidėję!

PORTRETAI

GEDIMINAS

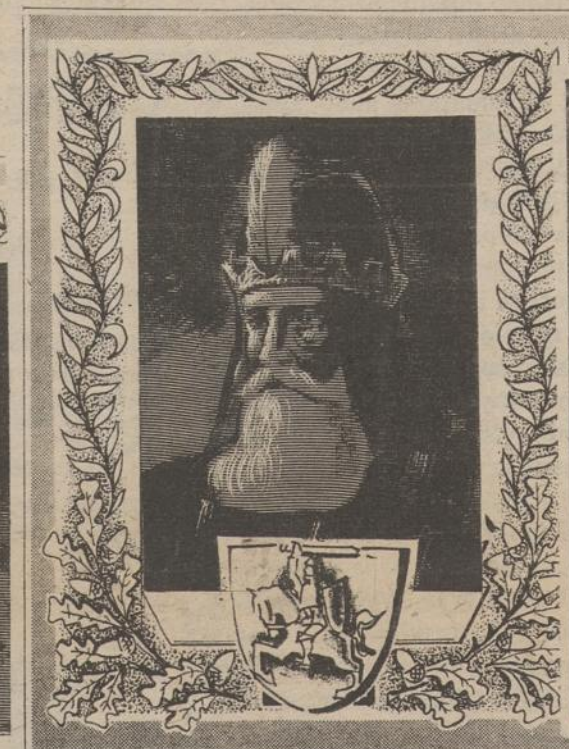
Gedeminne, Dei gratia lithuanorum rutheanorumque
rex, princeps et dux Semigallie.

IŠ GEDIMINO LAIŠKŲ

Malone Dievo tu karalius Lietuvos ir rusų,
žemgalio valdovas ir šviesusis kunigaikštis,
Dievų palaiminta ranka tu plėtei didvalstybę savo
Ir sūnus savo sodinai į sostus riurikaičių. —
Pilių grandinėm tu apjuosei žemę aisių
Ir gynei kraštą nuo kryžiuočių ne tik kardu,
Bet ir karštais laiškais valdovams Vakarų,
Iškeikdamas kryžininkus eretikais, tiesos neigėjais,
Nustojusiais bet kokios garbės Liuciperio gerbėjais!¹
Rygiečiai nužemintai tavo užtarimo prašė
Ir tituluodami "karališkąją dosnybę"² tau laiškus rašė,
Meilaudami apginti nuo brolių ordino klastų piktųjų.
Likai tu ištikimas ramovių aukurams, iš tikrųjų,
Bet leidai statyti altorius ir naujiems dievams
Ir skelbt tikėjimą ateiviams kunigams,
Nes pasakei: — Krikščionims leidžiu garbinti Dievą
Pagal papročius savo, o mes Dievą garbinam
Pagal apeigas savo, nes visi juk turim vieną Dievą!³
Ir po valdovišku skeptru tavo
Visi dievai taikoje tauravo.
Susapnavai tu Vilką Geležinį
Ir naują sostinę įkūrei prie Neries krantų.
Aukšinę ateitį išpranašavo jai pasiuntinys dievų,
Nes miesta tu statei ant aisių polių amžinų.

1. 1323 m. Gediminas rašytame laiške Dominikonų Ordino vienuoliams apšaukė kryžiuočius šiais žodžiais: "Šėtono gerbėjai, tikėjimo nuodotojai, melagingi eretikai ir bet kokios garbės netekusieji žmonės". 2. 1323 m. Rygos Miesto Tarybos rašytas laiškas Gediminui. 3. Žodžiai iš Gedimino laiško.

VYTAUTAS ALANTAS

KĘSTUTIS

Horizonte, kaip baltas Vytis, riteris pakyla,
Kai sklaidom metraščius senus, —
Ir mes išgirstam Kęstučio Gediminaičio bylą,
Kaip jis kovojo prieš teutonus grobikus.
Jo kardo kieti smūgiai skamba per istorijos lapus,
Ir jojo žodis buvo kietas, kaip granitas,
Kurio net ir aršiausi priešai patikėjo. —
Kilnia dvasia ir narsybe išbandyta
Savam krašte ir Vakaruose jis garsėjo.
Bet dėl kilnybės savo didžiausią klaidą jis padarė,
Kad klastingai Jogailai gyvybę dovanavo
Už suokalbių su teutonais prieš savo dėdę geradarį
O už tatai ir pats gyvybę savo paaukojo.
Apsiniaukė Lietuvos dangus giliausiam liūdesy, —
Paklydo aisių kraštas tamsiam istorijos kely.
Klasta, sukybė, melas nugalejo,
Ir mojai nebaigti kilnųjų riterių Amžinybėn palydėjo.
Jis buvo diarchas, didus valdovas paskutinis,
Kuris tebekūrė Amžinąją Ugnį savo židiny. —
Anapilin jį palydėjo raudos sutartinės,
O jo tėvynės meilės testamentas liko mums širdy...

ALGIRDAS

Kardu daužei tu Kremiaus mūrus iš rūstybės,
Kad jų sugriauti negali. —
Tu Maskvą deginai triskart ir karo grobį bei belaisvius
Į savo žemę karavanais gabenai,
Ir Rytuose sukurt imperiją ketinai,
Nors tu Rytų monarchas ir taip jau buvai.
Tu nenusėdai nuo savo karo žirgo, —
Kardu ir protu tu rėmėi galybę savo. —
Tik vieno, tik vieno dalyko tu nepadarėi, —
Genties kalba savo imperijoje neprabilai...
Maskoliams tu tetarnavai.
Tu net ir savo devynioliką sūnų
Į sostus jų susodinai,
Ir rusų bangose jie dingo amžinai.

VYTAUTAS

Pasaulis matė tavo didžiąją puikybę,
Kai maudei savo žirgą Jūroje Juodoj. —
Ir priešų gretos sudrebėjo nuo tavos galybės,
Kai triuškinai prie žalgirio teutonus žūtbutinėje kovoje.
Karaliai, kunigaikščiai ir imperatorius buvo draugai tavo, —
Totorių chanai ir rusų knežiai Lietuvon keliavo
Ir pildė tavo iždą duoklėm gausingom. —
Garsėjai savo lobiais ir garbe tarp Rytų ir Vakarų
Ir gal nežinojai savo imperijos ribų...
Tačiau vainiko karaliaus užsidėti negėbėjai
Ir iškeliavai dausosna su palūzusiu širdim.
Imperiją tavo išdraskė priešai, kaip ereliai alkani,
Ir skurdžiai liko tavo palikuonys prie židinių savų,
Nes tu, valdove, ne savą žodį imperijos pamatuosna dėjai,
Bet aštrų kalaviją užkasei, kurio rūdės išnešiojo vėjai...

Senatoriaus Howard M. Metzenbaum kalba Vasario 16 minėjime

(Atkelta iš 7 psl.)

sikaltimas piliečiui prašyti valdžios tokių pažadų laikytis.

Bet nežiūrint to, kas įvyko Petkui, Gajauskui ir Helsinkio susitarimų vykdymo sekėjams Orlovui, Ginzburgui ir Shranskitui Maskvoje, Tikhy ir Matusevych Ukrainoje ir daugeliui kitų, dar vis yra žmonių Sovietų Sąjungoje, kurie drįsta ir toliau pasisakyti. Dar yra tokių, kurie nebijo užimti tų drasių vyrų ir moterų vie-

tas. Tų, kurie jau sovietų valdžios yra įkalinti, užrakinti psichiatriinėse ligoninėse, ar ištremiti į tolimą Sibirą.

Sitiems žmonėms priklauso mūsų visų padėka, pagarba ir pilna parama. Jie yra šių laikų herojai.

Mes esame juos rėmę praeityje.

Kai kurie Senatoriai, ir aš, esame daug kartų rašę sovietų vyriausybei prašydami, kad jie traktuotų ramius disidentus pagal tarptautines teisingumo ir padarumo normas. Bet mes negavome atsakymo.

Kai kurie senatoriai, ir aš, esame prašę mūsų vyriausybės imtis priemonių atšaukti mūsų sporto komandas iš 1980 Maskvos Olimpinių Žaidynių, kaip protestą prieš žmogaus teisių nusikaltimus.

Kai kurie senatoriai, ir aš, esame reikalavę vyriausybės imtis sankcijų prieš Sovietų Sąjungą. Mes esame siūlę sustabdyti davimą vakarų technologijos Sovietijai, kuri jiems yra nepaprastai reikalinga, kad galėtų sumoderninti jų atsilikusią ekonomiką.

Mūsų vyriausybė to dar nepadarė. Bet Prezidentas yra tuo reikalu pasisakęs. Jis yra labai aiškiai pasakęs Sovietų Sąjungai, kad žmogaus teisių reikalai labai rūpi mūsų krašto žmonėms. Ir už tai Prezidentas yra vertas pagyrimo.

Man atrodo, jog jūs turėtumėte žinoti, kad mūsų vyriausybėje yra tokių, kurie galvoja, kad mes turėtume atsakyti ti nuo žmogaus teisių reikalo.

Yra tokių, kurie įrodinėja, kad mūsų parama žmogaus teisių kovai Sovietų Sąjungoje sukomplikuoja mūsų santykius su tuo kraštu. Mes turime suprasti, jie aiškina, kad sovietai skaito tai vidaus reikalu.

Ir mes turime žinoti, jie aiškina mums, kad sovietų vadai yra labai jautrūs mūsų kritikai.

Na, aš apgailestauju, kad sovietų vadai yra jautrūs. Aš nenorėčiau jų užgauti.

Bet aš noriu, kad sovietai žinotų, kad ir aš esu jautrus. Aš noriu, kad jie žinotų, kad ir amerikiečiai yra taip pat yra jautrūs.

Aš susijaudinu ir pykstu, kai sužinau, kad asmenys - kaip Viktoras Petkus - yra nu-teisti kalėti 'specialaus režimo' kalėjimuose.

Aš susijaudinu ir supyktu kai sužinau, kad sovietų žydams yra uždrausta emigruoti į Izraelį. Jau virš 200,000 yra prašę leidimo išvažiuoti.

Aš susijaudinu ir supyktu, kai sužinau, kad čia, Clevelande, yra Benas Paulionis, kuris be sekmės jau 34 metus

bando gauti žmonai leidimą atvykti iš Lietuvos į Ameriką. Jo vaikai užaugo be jo. Jis nėra matęs savo anūkų. Žmona yra pensijoje. Ir vistiek ji negali čia atvykti.

Aš susijaudinu ir supyktu kai perskaitau, kad asmenys - kaip Petkus, Gajauskas, Orlovas ir Ginzburgas - yra kalinami už Sovietijos šmeižimą.

Aš klausiu, kaip gali šie vyrai šmeižti kraštą, kurio veiksmai iššaukia panieką ir pasipiktinimą civilizuotų kraštų.

Jeigu Sovietų Sąjungoje yra nusikaltimas išjuokti kraštą, lai atiduoda teismui šių bylų teisėjus. Lai paprašo Brežnevo atskaitomybės. Tegul teisia slaptają policiją, skundikus ir komunistų partijos pareigūnus, kurie yra tokie bailūs ir neužtikrinti savo moralinėje teisėje į valdymą, kad jų elgesys pastato visą jų kraštą pasaulio pajuokai.

Sovietų vyriausybė gali nutildyti pavienius asmenis. Bet net ir NKVD negali užgniaužti laisvės idėjos.

Nebūkime suklaidinti manydami, kad Sovietų Sąjungoje laisvės idėja yra šiandien numarinta.

Aš nesakau, kad ypatingi pasikeitimai jau beveik eigoje Rusijoje.

Aš nesakau, kad disidentai yra tokioje padėtyje, kad jie galėtų lygintis su sovietų valstybine jėga.

Bet aš manau, kad disidentų buvimas įrodo, kad yra didelis neramumas Sovietijos bendruomenėje. Aš manau, kad jie atstovauja milijonų gyventojų norus laisvai praktikuoti savo religiją ir išlaikyti savo tautinį palikimą. Aš tikiu, kad šitie pageidavimai stiprės ir bus geriau organizuojami. Ir kada nors, juos pajus pati centrinė Sovietijos vyriausybė.

Ir giliai tuo tikėdamas, aš atmetu pasiūlymus tų, kurie mano, kad mūsų kraštas turėtų atsiriboti nuo kovos už žmogaus teises.

Aš atmetu tą mintį, kad mes turime liautis trukdę sovietų vyriausybę reikalavimais laisvių, užtikrintų jų piliečiams Helsinkio Sutartimi ir Visuotina Žmogaus Teisių Deklaracija.

Aš esu įsitikinęs, kad mes turime juos spausti kiek galima dažniau ir stipriau.

Ir aš tikiu, kad turime ir toliau kreiptis į savo krašto vyriausybę, kad jos vadai žinotų jog Amerikos žmonės juos stipriai remia, kada jie pasisakys už žmogaus teises.

Aš pasižadu Jums niekada neatsisakyti kovojęs už žmogaus teises. Ir aš raginu jus kuo stipriausiai, tėti toliau tas pastangas, kurios per eilę metų padėjo išlaikyti viltį, kad Lietuvos žmonės kada nors galės džiaugtis tokiomis pat laisvėmis, prie kurių mes čia, Amerikoje, esame pripratę.

Tai yra kilnus siekis. Jis sutampa su krašto gražiausiomis tradicijomis. Ir tai yra tikslas, kuris visada turės mano tvirtą paramą. Aš sveikinu Jus šią jūsų Nepriklausomybės dieną.

Tiesiog neįveikiamą uždavinį teko atlikti Lietuvos lietuviams atstatant Lietuvos nepriklausomybę. Daugelis gerai dar prisimenam, kai anuomet stigo žmonių, pasiruošusių valstybės darbams. Be to, stigo ginklų, nebuvo lėšų. Mažai kariškai apmokyti ir sunkiai maistu aprūpinti Lietuvos ryžtingi savanoriai kariai ėjo į frontą grumtis su gausesniais ir geriau apginkluotais priešais. Ėjo, tėvynę gynė. O į mūsų nepriklausomą gyvenimą groboniškas rankas tiesė priešai — iš rytų, pietų ir vakarų. Tačiau laimėjo tvirtas lietuvių pasiryžimas.

Kokias sunkias kliūtis teko nugalėti mūsų kariuomenei įvairiuose frontuose, tokius pat sunkius uždavinius teko atlikti besikuriančios Lietuvos valstybės vyrams bei diplomatams anais sunkiais laikais.

Varge gimė mūsų tėvynė politiškai nepriklausomam gyvenimui. Skurde augom, stiprėjom. Lietuvis yra kantrus ir atkaklus. Vargo jis nebojo. Su skurdu jis yra apsipratęs. Kilnūs siekimai jam nesvetimi. Pasiryžimo jam netrūksta. Pasiaukoti šventam dalykui jis moka, net mėgsta.

Kaip paskiras žmogus beaugdamas ir brėsdamas nori būti laisvas, nepriklausomas, taip ir kiekviena subrendusi tauta nori gyventi politiškai nepriklausomą gyvenimą. Laisvės troškimas yra kiekvienam žmogui įgimtas dalykas. Todėl ir kiekvienai tautai yra įgimtas dalykas tapti nepriklausoma valstybe.

Sušvitęs Lietuvos laisvės gyvenimas pažadino lietuvių tautos jėgas, kurios anuomet darė stebuklus.

Atgimusios Lietuvos kovotojas pasidarė ne menkesnis už senosios Gedimino, Kęstučio ir Vytauto Didžiojo Lietuvos gynėją. Sena dvasia, gaivinama vargo ir audrose užgrūdinta, apėmė Lietuvos sūnų širdis ir jie pergale vainikavo nepriklausomybės kovą.

Kad ir daug vargo pakelta, daug kančių iškentėta, daug aukų padėta, bet tas vargas, visos kančios, visas Lietuvos laukuose pralietas kraujas, o kalneliuose priglausto didvyrių gyvybės nenuėjo vedtui. Tos aukos įžiebė laisvės žiburį, kad jis šviestų, kad žadintų iš apmirimo. Tokia nauja gyvybės kibirkštis ir įžiebė lietuvių širdyse naują šviesą; atgaivino apmirusias jų jėgas. Patekėjo aušra ir nušvietė kankinės Lietuvos erškėčiuotą kelią į laimingesnę gyvenimą.

Lietuva greit atsistatė, ėjo plačiu pažangos keliu ir džiaugėsi savo dideliais laimėjimais, nugalėjusi var-

gus, kurių turėjo ir dėl kurių jai tekdavo liūdėti ir ilgai kentėti. Tačiau nelaukta, pačiu Lietuvos žydėjimo metu pradėtas antras pasaulinis karas tapo mūsų tėvynei Lietuvai skaudžiausia ir didžiausia nelaimė. Karo rykštė nukrito ant mūsų tėvynės ir ji tapo sovietų komunistų pavergta, o jos vaikams atimta laisvė.

Vasario 16 dienos minėjimo turinys ir prasmė glūdi nevien išorinėse iškilmėse. Tos vertybės turi visada glūdėti mūsų širdyse ir sąmonėje.

Didžiausias visų svetur gyvenančių lietuvių uždavinys — iškovoti Lietuvai nepriklausomybę. Žodžiu, tai mūsų visų žodžių, darbų ir žygių tikslas. Kova dėl laisvės reikalauja medžiaginių

ir moralinių aukų. Taigi, visi turim būti susikaupę, drausmingi, vieningi ir dirbti dideliu atsidėjimu Lietuvos prisikėlimui. Turim galutinai išmokti derinti savo politines pažiūras į vieningą Lietuvos laisvini-

mo darbą. Vasario 16-ji diena tepasiskatina mums skirtus uždavinius nuoširdžiai ir sąmoningai įgyvendinti. Gyvenkim viena idėja ir vienu pasiryžimu, kad mūsų darbas ir mūsų visakeriopa auka teiktų kuodaugiausia naudą tėvynei Lietuvai. Tęskime su didžiausiu dvasiniu susikaupimu ir pasiryžimu pradėtąjį darbą dėl lietuvių tautos laisvės ligi galutinio laimėjimo. Tegu Dievas padeda mums!

J. Miškinis

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

(Est. 1959)

9727 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

TELEFONAS: (312) 238-9787

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS:	IS Bostono ar New Yorko	IS Chicagos
Gegužės 14 ir 21	\$850.00	\$980.00
Birželio 11, Liep. 9,	\$875.00	\$1010.00
Rugp. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje

DVIEJŲ SAVAITIŲ:

Birželio 25, Liepos 16.		
Rugpjūčio 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		
Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje		
Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Lucerne, 2 naktys Munchėje, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zuriče		

Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos 30 ar daugiau keleivių.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MACHINE SHOP FOREMAN

Experienced person for Brass Plumbing Manufacturing plant. Must possess knowledge of Goss and De Leuw 21 spindle machine, Warner & Swasey hand Turret Lathe. New Britain Hand Chuckers, New Britain Gridley chuckers and drill press. Good starting salary and extensive fringe package. Phone for appointment.

883-0220, Mr. Cataldo

CENTRAL BRASS MFG. CO.

2950 East 55th St.

Cleveland, Ohio 44127

an equal opportunity employer

P. DARGIO RADIO PROGRAMAI PITTSBURGHE SUKAKO 45 METAI

Šiais metais sukanka 45 metai, kai Povilas P. Dargis vadovauja Pittsburgho Lietuvių radijo valandai iš radijo stoties WPIT. Kiekvieną sekmadienį 730 kil. bangomis P. Dargis perduoda lietuvišką muziką, žinias ir apžvalgas Ohio, West Virginia ir Pensilvanijos lietuviams.

Povilo Dargio valandėlė yra labai svarbus kultūrinis veiksnys, ypač vakarų Pensilvanijoje. Mat, Pittsburghe ir Allegheny kasyklų srityje nėra vietinio lietuviško laikraščio, kuris aprūpintų senųjų ateivių ir čia gimusių lietuvių kultūrinis bei visuomeninius poreikius. Dargio "sparnuotas laikraštis" apjungia 30 kolonijų ir yra geriausias ryšis tarp čia išsisklaidžiusių lietuvių ir mūsų organizacijų veikimo.

Povilas Dargis tikrai yra tinkamas asmuo perduoti radijo klausytojams lietuviško gyvenimo aktualijas. Jis užima vadovaujančias vietas organizuotoje lietuvių visuomenėje. Jis yra Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, Tautinės

Sandaros pirmininkas, Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro vicepirmininkas. Jis yra plačiai žinomas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas. Jam prezidentaujant, per eilę metų, Susivienijimo bendras turtas padidėjo arti milijono dolerių.

Povilas P. Dargis gimė Vieksniuose, Mažeikių aps. Jo tėvelis buvo knygnešys. Du broliai buvo liaudies mokytojai. Jo brolis Kostas buvo savanoris-kūrėjas ir kovojo už Lietuvos nepriklausomybę.

Povilas Dargis 1925 m. baigė šiaulių valstybinę gimnaziją. Tais pačiais metais (1925 m.) jis įstojo į Lietuvos universitetą, teisų fakultetą, kur vienerius metus studijavo ir buvo Korp. Neo-Lithuania nariu. Brolis Jono kviečiamas, 1926 m. spalio mėnesį jis, kaip studentas, einantis aukštąjį mokslą, atvyko pas brolį į Pittsburghą. Čia Duquesne universitete tęsė teisės studijas.

P. Dargis nuo pat atvykimo į Ameriką įsijungė į lietuvišką veiklą. Jo pastan-

Gertruda ir Povilas Dargiai jau 45 metai vadovauja Pittsburgho lietuvių radijo programai, kuri kas sekmadienį pradedama giesme "Lietuviais esame mes gimę" ir baigiama "Iki pasimatymo, Gertruda ir Povilas Dargis šios dienos programą vedė... mudu abudu". Gertruda yra smuikininkė, tad puikiai tvarko muzikinę programą. Šiais metais jiems ALT paskirta premija (mecenatas kun. dr. J. Prunskis) už patriotinę politinę programą.

gomis Pittsburghe atsirado vakarinė lietuvių kalbos mokyklėlė, kurioje jis pats dėstė lietuvių kalbą ir Lietuvos istoriją. 1930 m. jis įkūrė SLA 353 kuopą Pittsburghe ir tas vadovaujantis pareigas tebeina ir šiandien. Nuo 1930 metų jis dalyvavo visuose SLA seimuose. 10 metų jis buvo SLA 3-čios apskrities pirmininku. 1944 metais P. Dargis buvo išrinktas SLA viceprezidentu. SLA prezidentui K. J. Kalinauskui mirus, 1956 m. P. Dargis buvo išrinktas SLA prezidentu, visuomet gaudamas per 75% balsų.

P. Dargis pirmininkavo organizacinei komisijai, kuri surengė ALTo šaukiamą visuotinę Amerikos lietuvių konferenciją Pittsburghe 1943 m. rugsėjo 2-3 d.d. Rengiant šią pirmąją ALTo konferenciją, Dargio pastangomis dalyvavo JAV senatoriai ir kiti federalinės valdžios pareigūnai. Dar svarbiau, jo sukviesti United Press ir International News korespondentai paskleidė žinias apie šią istorinę konferenciją po visą Ameriką.

Jis dažnai prabildavo į pavergtąją Lietuvą per Amerikos Balso radiją. Jis dalyvavo ALTo delegacijoje, kai jos vizitavo prezidentus Harry C. Truman, John F. Kennedy ir Gerald Ford. Antrojo pasaulinio karo metu, 1943 m. P. Dargis buvo pakviestas į War Man-Power Commission patarėjus. Jis taip pat koordinavo tautinių mažumų radijo programas.

1958 m. Pittsburgho apygardos teismas jį paskyrė atsakomąjom pareigom visam amžiui.

Tikrai, reikia stebėtis P. Dargio energija ir patvarumu. Ir taip Povilas Dargis, nors ir turėdamas gausybę

visokių svarbių darbų, jau 45 metai kas sekmadienį gyvu žodžiu ir muzika per radiją ištikimai suteikia pagodos net trijų valstijų lietuviams. Radijo bangomis jis atneša dalį Lietuvos prisiminimų radijo klausytojams.

Prie P. Dargio valandėlės pastovumo, gyvumo ir aplamai kokybės labai daug prisideda jo gyvenimo draugė-žmona Gertruda Dargienė.

Gertruda yra kompetentinga pagalbininkė savo vyrui, nes turi muzikinį pasiruošimą, yra gabi smuikininkė, tai reiškia — geriausia patarėja ir vadovė meninėms radijo valandėlių dalims.

Linkime Povilui sveikatos ir geros kloties ir toliau vadovauti Pittsburgho lietuvių radijo valandėlei. Gerovės sėkmės ir jo visiems kitiems darbams.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Zdanys, Wethersfield 7.00
L. Stasiunienė, Chicago .. 5.00
M. Klimas, Thompson .. 2.04
V. Vitkus, Rochester 2.00
J. Kupronis, Van Nuys .. 5.00
Dr. S. Virkutis,
E. New Mark 5.00
P. Sakas, Glendale 5.00
A. Puskepalaitis, Boston 2.00
Br. Kazėnienė, Cleveland 7.00
K. Siliūnas, Flushing 7.00
V. A. Trečiokas,
Wethersfield 7.00
A. Česnavičius,
Richmond Hills 2.00
A. Satraitis, Chicago 7.00
K. Miklas, Plainview 2.00
A. Pautienis, Cleveland 10.00
B. Basiulis, Long Beach .. 2.00
A. Rimba, Sterling Hts. .. 7.00
B. Sutkus, Richmond Hills 7.00
P. Linkus, Edwardsburg 2.00
A. Repšys, Bellwood 2.00
P. Palubinskas, Chicago 7.00
S. Jurgelevičius,
Dorchester 2.00
J. Kubiliūnas, Kirtland .. 7.00

H. Misliauskas, Media .. 7.00
R. Vaičaitis, West Nyack 7.00
S. Skorupskas,
W. Bloomfield 2.00
J. Juodvalkis, Chicago .. 4.00
T. Penikas, Woodhaven .. 2.00
V. Andrašius,
Chesterland 2.00
Prel. J. Kučingis,
Los Angeles 37.00
P. Petrušaitis, Racine 7.00
J. Stankūnas, Chicago .. 2.00
E. Carter, Chicago 10.00
J. Paškevičius, Australija 2.00
A. Rudzitis, Elizabeth .. 1.00
O. Lanys, Ausbury Park 7.00
V. Urbaitis, Cleveland .. 2.00
P. Druskis, Flint 2.00
JAV LB Krašto Valdyba
spaudos vajeaus auka 25.00
LB Hot Springs

apylinkės valdyba 10.00
G. Musteikis, Chicago .. 2.00
P. Balynas, Dearborn 2.00
K. Trečiokas, Union 12.00
B. Karazija, Chicago 2.00
V. Misiūnas, Elizabeth .. 7.00
V. Stankus, Chicago 2.00
H. Stasas, Cleveland 2.00
Dr. E. Juodėnas, Cleve. 7.00
J. Budrys, Willoughby .. 7.00
O. Elerts, Chicago 5.00
N. Reikalas, Kenosha 7.00
J. Jasinevičius, Cleveland 5.00
J. Malskis, Cleveland 7.00
A. Stašaitis, Detroit 3.00
V. Buktyš, Great Neck .. 2.00
J. Juodišius, Cleveland .. 4.00
P. Kidolius, Hartford 7.00
JAV LB Vakarų Apygardos
Valdyba, Los Angeles 25.00
Dr. P. Švarcas, Mascoutah 12.00
T. Jurčys, Palos Hills 5.00
R. Šimaitis, Fairfax 2.00
T. Varanka, Claredon Hills 5.00
J. Lapinskas, Chicago 5.00
V. Vailionis, Munster 12.00
V. Labanauskas, Chicago 5.00
E. Vengianskas, Chicago 2.00
L. Garbačiauskas,
Stayner 12.00
D. Januta, San Francisco 15.00
J. Virpša, Chicago 7.00
V. Damaroda, Baltimore 3.00
A. Jurgėla, Glendale 7.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

MACHINISTS

EXP. WITH DIES PREFERRED BUT NOT ESSENTIAL. OPPORTUNITY WITH GROWING CO. ALL BENEFITS INCLUDING PROFIT SHARING. APPLY ENGLERT METALS, BROAD & RECTOR ST., PERTH AMBOY, N. J. 08861. (4-10)

PUKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

ELECTRONICS/ELECTRICAL MAINTENANCE

(IMMEDIATE OPENINGS IN TAMPA, FLORIDA)

A FORTUNE 500 COMPANY NEEDS SPECIALISTS TO DIAGNOSE, TROUBLESHOOT AND REPAIR N. C., C. N. C. SYSTEMS ASSOCIATED WITH LARGE MACHINE TOOLS. TECHNICAL SCHOOL/APPRENTICE GRADUATE A PLUS WITH 5 OR MORE YEARS EXPERIENCE.

SEND RESUME TO:

P. O. BOX 19054 DEPT. S
TAMPA, FLORIDA 33686

OUTSTANDING PAY AND BENEFITS

An Equal Opportunity Employer

Omahos lietuviai

IŠ ALT S-GOS OMAHOS SKYRIAUS VEIKLOS

ALT S-gos Omahos skyriaus metinis susirinkimas įvyko sausio 28 d. p. Agurkių namuose. Atidarymą pravedė skyriaus pirm. R. Drukteinis. Toliau sekė naujų narių priėmimas. Įstojo Jonas Smailys Jr. (Jono Smailio Sr. sūnus), susirinkimas vienbalsiai priėmimą patvirtino. Valdybos pranešimą apie pereinamųjų metų veiklą padarė skyriaus pirmininkas, paskaitydamas keletą aplinkraščių gautų iš Sąjungos valdybos ir pasi-

džiaugė, kad keletas narių užsisakė išleidžiamą knygą "Tautinės minties keliu". Susirinkusiems paprašius dar vienus metus pasilikti valdybą ir jai sutikus — susirinkimas vienbalsiai patvirtino. Buvo darinktas tik vienas valdybos kandidatas Stasys Pangonis. Revizijos komisija liko ta pati: Stasys Petrulis Jr., Antanas Šalkauskas ir Stasys Pangonis.

Iš skyriaus izdo buvo paskirstyta šiek tiek piniginių pašalpų sekančiai: šeštadienei lituanistinei mokyklai 25 dol., parapijos salės perdavimui 50 dol., Vasario 16 gimnazijai 12 dol., šv. Antano parapijai 10 dol. ir Algirdo Brazinsko mokslo fondui 10 dol. Laikė klausimų paiešką, kad šią vasarą gegužinė įvyks birželio 3 d. Buvo pageidauta, kad visi skyriaus nariai prisidėtų visapusiškai prie šiek tiek pelno padarymo, nes gegužinių vietovės nuoma pa-brango net iki 100 dol.

Dabartinę valdybą sudarė šie asmenys — pirmininkas Romanas Drukteinis, sekretorius Stasys Petrulis Sr. ir kasininkas Juozas Agurkis. Po susirinkimo buvo surinkta 47 dol. aukų Algirdo Brazinsko mokslo fondui. Prie tos rinkliavos pasisekimo daugiausiai prisidėjo Juozas Agurkis. Susirinkimas dar išreiškė padėką ponioms J. Agurkienei, J. Druktenienei ir O. Petrulienei už nuolatinį šeiminių darbą laike visų skyriaus parengimų gaminant maistą ir aptarnaujant publiką. Išreikšta ypatinga padėka Juozui ir Janei Agurkiams už nuolatinį kiekvienais metais leidimą savo namuose šaukti skyriaus susirinkimus.

RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

Sausio mėn. 20 d. p. Antanėlių namuose įvyko metinis ramovėnų susirinkimas, kurį atidarė skyriaus pirm. A. Antanėlis. Susirinkimui pravedti išrinko Stasį Martinkų, sekretoriauti Juozą Sakalą. Valdybos pranešimą padarė A. Antanėlis, trumpai paminėdamas — gegužinės bei koncerto su-

ruošimą kartu su kariuomenės minėjimu. Skyrius pereinamais metais turėjo 3 susirinkimus, o valdyba 5 posėdžius. Revizijos aktą perskaitė J. Sakalas. Buvo prieita prie opiausio dienotvarkės punkto — naujos valdybos rinkimai. Buvusiai valdybai atsistadinus, nebuvo galimybės iš mažo narių skaičiaus dalyvavusių susirinkime išrinkti naują valdybą. Po diskusijų prieita prie buvusios valdybos pirmininko A. Antanėlio apsiėmimo laike 2 mėnesių surasti dar 2 kandidatus. Jau keletas metų iš eilės vis sunkiau darosi su valdybos sudarymu.

Omahos lietuvių kolonijai ramovėnų skyriaus egzistavimas yra būtinas, nes nėra viena esanti organizacija tokiom stambiom sumom neparėmė chorą, skautų vienetus, taut. šokių grupę, šeštadieninę lituanistinę mokyklą, šv. Antano parapiją ir t.t. Šiais metais skyriui sueina jo gyvenimo 25 metai, kitaip sakant — sidabrinė sukaktis. (js)

OMAHOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Dirvos paprašytas p. Jonas Smailys sr., mielai sutiko būti Omahoj mūsų laikraščio platintoju. Jo adresas: 3525 Monroe Street, Omaha, Nebr. 68107, telef. 733-6470.

Širdingai jam dėkojame ir linkime sėkmės surandant naujų skaitytojų.

ROCHESTER

VEIKLŲ SKAUTAI

Rochesterio skautai savo parengimais visada sudomina visuomenę. Todėl jų parengimai laukiami ir, žinoma, gausiai lankomi.

Šeštadienį, vasario 24 d., 7 v. v., parapijos patalpose, skautai ir skautės rengia tradicinį užgavėnių kaukių balių.

Programoje — Zitos Bickaitės jaunatviškos dainos ir kaukių paradas. Bus skiriamos premijos jauniui ir vyresniesiems. Po to skanios užgavėnių vaišės: blynai, kugelis ir smagūs šokiai orkestrui grojant.

Skautų vadovybė ir rengėjai visus kviečia atsilan-

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO ATSTOVAI

1978 metų rudenį, visuose kraštuose įvyko atstovų rinkimai į IV PLJ Kongresą. Pagal PLJS statutą atstovų skaičius yra 120 asmenų. Atstovų skaičius paskirstomas pagal kraštus sekančia tvarka: Š. Amerikai — 60, o paskiriems PLJS valdyba nustato atstovų skaičių bet nemažiau kaip po vieną atstovą kraštui, kur veikia LJS vienetas (par. 15). IV PLJK atstovai kraštams paskirstyti sekančiai:

Argentina	7
Australija	10
Brazilija	9
Didž. Britanija	6
JAV	40
Kanada	20
Kolumbija	4
Prancūzija	3
Švedija	3
Urugvajus	3
Venezuela	3
Vokietija	11

Tačiau, dėl vienos ar kitos priežasties, kai kurie kraštai neužpildė šio skaičiaus ir išrinko mažiau atstovų būtent: Kanada, Didž. Britanija ir Švedija. Venezuela ir Kolumbija dar neprisiuntė savo atstovų sąrašo.

Argentina:

Monika Balčiūnaitė, Monika Baršauskaitė, Marytė Barzdžiūtė, Nelida Burbaitė, Graciela Morkūnaitė, Graciela Mičiūdaitė ir Tristan Simanauskas (visi iš Buenos Aires).

Australija:

Violeta Maksvytytė, Jonas Mockūnas, Eugenijus Pocius, Birutė Prašmutaitė, Zita Prašmutaitė, Rita Rupinskaitė, Birutė Šaulytė, Rūta Statkutė, Ričardas Steponavičius ir Jadvyga Vaičiulytė.

Brazilija:

Aleksandras Valavičius, Beatrice Bacevičiūtė, Emaritė Juratienė, Rimgaudas Juraitis, Kristina Valavičiūtė, Nilza Guzikauskaitė, Robertas Saldys, Sandra Saldytė ir Sofija Žutautaitė.

Didž. Britanija:

J. Podvoiskis, R. Juozelskis, D. Zavickaitė, Verbickaitė ir Juraitė.

JAV:

Pulius Bernotas (iš Hartfordo), Benius Kušlikis (iš Grand Rapids), Audrius Budrys (iš Cincinatti), Eduardas Meilus (iš Worcesterio), Raimundas Balsys, Vida Šlapelytė (abu iš New Yorko), Daina Penkiū-

naitė (iš Washingtono), Danutė Balčiūnaitė, Rasa Petraitytė, Nijolė Lenkauskaitė, Kristina Rociūnaitė (visos iš Clevelando), Angelė Mičiulytė, Linas Kojelis, Daina Gudauskaitė (visi iš Kalifornijos), Violeta Abariūtė, Gintė Damušytė, Audra Kasputytė, Vytas Keblys, Lucy Treška (visi iš Detroito), Darius Kašinskas, Danutė Krokytė, Paulius Klimas (visi iš Rochesterio), Daiva Izbickaitė, Gytis Žiaugra (abu iš Bostono), Loreta Stončiūtė, Ramunė Kubiliūtė, Emilija Sakadolskienė, Milda Kupcikevičiūtė, Petras Kisieličius, Ofelija Baršketytė, Giedrė Čepaitytė, Audra Kubiliūtė, Rasa Kaminskaitė, Arvydas Žygas, Linas Rimkus, Vita Musonytė (visi iš Chicago), Marytė Bizinkauskaitė (iš Brocktono), Juozas Krakauskas, Rimantas Stirbys, Laima Surdėnaitė (visi iš Philadelphijos).

Kanada:

Rūta Šiulytė (iš Ottawa), Giedrė Poderytė (iš Sudbury), Zita Bersėnaitė (iš Londono), Laima Beržinytė (iš Delhi), Rasa Ratavičiūtė (iš Rodney), Audronė Jonelytė, Rasa Lukoševičiūtė, Saulius Brikis (visi iš Montrealo), Daiva Šetikaitė (iš St. Catherines), Gražina Mačionytė, Vida Petkevičiūtė, Ilona Paškauskaitė, Giedrė Čepaitytė, Rūta Girdauskaitė (visos iš Toronto), Danguolė Juozapavičiūtė, Daną Lukošūtė (abi iš Hamiltono), Edvardas Balašas (iš Edmontono).

Prancūzija:

Karolina Masiulytė, Regina Vaičiekaitė, Sigita Kondrataitė.

Švedija:

Julija Čeginskaitė ir Ilo-na Rabinovych.

Urugvajus:

Antonio Šleivys, Alina Mačanskaitė ir Mindaugas Mačanskas.

Vak. Vokietija:

Jūratė Barasaitė, Lydija Sabaitė, Marytė Šmitienė, Eduardas Grigužis, Kęstutis Ivinskis, Romas Kynas, Mečys Landas, Petras Mačionis, Romas Šileris, Algis stankus-Saulaitis, Jurgenas Margis.

LIVE GOD'S WORD IN COMMUNITY

Live the Rule of St. Benedict

Priests and Brothers of various talents Live, Pray and work together in mutual concern

Vocation Director
HOLY CROSS ABBEY
BOX 351
CANON CITY, COLO. 81212
(3, 5, 7)

JOURNEYMAN TOOL AND DIE MAKERS

Responsibilities include working on sheet metal dies, draw blanks, trim and pierce equipment. Also small parts weld fixturing. Preferred candidates will have 8-10 years experience in the metal fabrication industry. This is a responsible position reporting directly to our manufacturing engineer. If your desire a challenge with growing company, excellent benefit package and a competitive salary, apply at or send personal information to:

Sears Manufacturing

1718 S. Concord

Davenport, Iowa 52805

An Equal Opportunity Employer M/F

Minėjimą rengia LB Patersono apylinkės valdyba, kurią sudaro: pirm. Antanas Rugys, vicepirm. Juozas Jackūnas, sekr. inž. Gediminas Klimas, izd. Juozas Iškauskas, narė kultūriniam reikalams Rūta Gudeliene, valdybos narys ir Vasario 16 d. būrelio rėmėjų vadovas Vytautas Gružas.

LB Apylinkės valdyba prašo visus Patersono ir apylinkės lietuvių minėjime gausiai dalyvauti. Moterys, kurios turi, prašomos dalyvauti apsirengusios tautiniais rūbais.

kyti. Jūsų dalyvavimas suteiks skautams daugiau ryžto ir noro dažniau ruošti skautiškas išskylas ir parengimus. BUDEKIM!

Mšk.

Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ŠVENTO ANTANO PARAPIJOS RAJONAS GERĖJA

Vasario 4 d. Lietuvių Namuose įvyko vienas po kito net trys susirinkimai: SLA 352 kuopos, Dariaus-Girėno klubo ir Lietuvių Namų draugijos.

Paskutinius trejus metus Lietuvių Namų draugija nepajėgdavo savo susirinkimuose išsirinkti valdybos ir Dariaus-Girėno klubo valdybai buvo pavedama eiti ir Lietuvių Namų draugijos valdybos pareigas. Šiais metais įvyko staigmena. Dariaus-Girėno klubas ir Lietuvių Namų draugija išsirinko savo atskiras valdybas. Į Dariaus-Girėno klubo valdybą išrinkti: Stasys Garliauskas jr. Algis Plečkaitis, Justas Pusdešris, Donatas Pusdešris, Antanas Vaitėkus ir Sigitas Žebraitis. Revizijos komisija palikta ta pati ir ją sudaro: pirmininkas Antanas Norus, sekretorius Petras Bliūdžius ir narys Marijonas Šnapštys ir išrinktas kandidatas Stasys Petrauskas. Susirinkimas buvo gyvas ir triukšmingas. Jį pravedė Jurgis Baublys, sekretoriavo Saulius Šimoliūnas.

Į Lietuvių Namų draugijos valdybą išrinkti. Petras Bliūdžius, Petras Buksnys, Juozas Kinčius, Antanas Norus ir Alfa Šukys ir kandidatas B. Valiukėnas. Į revizijos komisiją: pirmininkas Marijonas Šnapštys, nariai — Saulius Šimoliūnas ir Vincas Tamošiūnas ir kandidatas Edvardas Milkauskas. Valdyba pradeda darbą su tuščia kasa. Antano Noro išsireiškimu, senoji valdyba perdavė tik riestainio skyelę, riestainį pati suvalgiusi. Susirinkimą pravedė Alfa Šukys, sekretoriavo Jurgis Baublys.

SLA 352 kupos buvo eilinis mėnesinis susirinkimas. Nutarta birželio 17 d. Pilėnų stovykloje surengti išvažiavimą - pikniką. Ateinant susirinkimas įvyks kovo 4 d. 12 val. Lietuvių Namuose. Bus renkama Pildomoji Taryba ir atstovai į SLA seimą.

JŪRŲ ŠAULIŲ ŠVYTURIO KUOPOS 1979 IR 1980 METAMS VALDYBA

Alfas Šukys — kuopos pirmininkas, Bronius Valiukėnas — vicepirmininkas, Juozas Bražiūnas — sekretorius, Vincas Rinkevičius — išdininkas, Antanas Sukauskas — spaudos-informacijos vadovas, Petras Bukšnis — parengimų vadovas, Kostas Ramanauskas — parengimų vadovo padėjėjas, Antanas Šurkus — Pilėnų statybos vadovas, Dana Žebraitenė — kultū-

ros reikalų vadovė, Stepas Lungys — Pilėnų stovyklos administratorius, Petras Jocius ir Jonas Simpukas — Pilėnų stovyklos adm. padėjėjai, Angelė Šukienė — šaulių moterų vadovė, Juozas Kinčius — kuopos ūkio vadovas ir kun. Kazimieras Simaitis — kuopos kapelionas.

Revizijos komisija: Albertas Misiūnas — pirmininkas, Stasys Petrauskas ir Cecilija Balsienė — nariai.

Garbės teismas: Kazys Daugvydas — pirmininkas, Romas Macionis ir Kazys Špakauskas — nariai.

LB DETROITO APYLINKĖ POBŪVIS

Sausio 20 d. 7:30 val. vak. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre įvyko apylinkės valdybos sukvietimas LB darbus remiančių pobūvis, kuriame dalyvavo 45 asmenys.

Prie vaišių stalų apylinkės valdybos pirmininkas Algis Rugienius kalbėjo apie LB ir jos atliktus darbus. Čia jis taip pat pranešė, kad Lietuvių Bendruomenė spaudžiant įvairių organizacijų atsisaukimais, atsisakė ir Vasario 16 kultūrinio rengimo neruoš, bet aukas Lietuvos laisvinimo reikalams rinks ir tam vajui praveisti pristatė Joną Urboną.

Jonas Urbonas tuoj pat skirstė aukų lapus ir skelbė stambesnius įnašus. Šiame pobūvyje Vasario 16 proga surinkta 1,350 dol. Į aukų rinkėjų eiles įsijungė 22 asmenys.

Pereitais metais LB Detroito apylinkė surinko 4,053 dol. Šiais metais yra numatyta surinkti 6,000 dol.

Pobūvis geroje nuotaikoje nusitęsė iki vidurnakčio. Deja kai kuriems pobūvio dalyviams gera nuotaika buvo sudrumsta, nes išėjus į automobilių statymo aikštę rastos šešios mašinos, kurioms visų keturių ratų padangos buvo supiaustytos. Buvo tai sekmadienio naktis ir padangų sutaisymas užtruko ilgai ir kai kurie namo grįžo tik 5 val. ryto.

BALFO 76 SKYRIAUS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyko 1979 m. sausio 28 d. šv. Antano parapijos kavinėje. Atidarė skyriaus pirmininkė Rožė Ražauskienė. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė Stasį Šimoliūną, o sekretoriauti Antaną Vaitėną. Invokaciją sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti

mirę skyriaus nariai: Vladas Selenis, Martynas Stonys ir kiti.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad skyrius turėjo 6,850.83 dol. pajamų, 6,589.78 išlaidų ir kasoje turi 261.05 dol. Skyriuje yra 431 narys. Nario mokesčių surinkta 446.00 dol.

Skyriaus knygos vedamos tvarkingai ir gerai.

Susirinkimas išdiskutavęs valdybos narių pranešimus juos priėmė. Taip pat nutarė vietos šalpai leistus naudoti pinigų neperduoti kuriai nors kitai organizacijai, o pagalbos reikalinguosius šelpti tiesioginiai.

Taip pat gautas iš parengimų pinigais remti vykstančius į seimą atstovus ar direktorius į suvažiavimą ir nesiųsti jų visų į centrą.

Į valdybą 1979 metams išrinkti ir pareigomis pasiskirstė taip: Bernardas Brizgys — pirmininkas, Elžbieta Paurazienė, Lidija Mingėlienė ir Antanas Vaitėnas — vicepirmininkai, Česys Šadeika — finansų sekretorius, Vladas Staškus — sekretorius ir išdininkas, Ona Šadeikienė — parengimų vadovė, Romas Macionis ir Kazys Sragauskas — nariai. Revizijos komisija Jurgis Baublys — pirmininkas, Rožė Ražauskienė ir Antanas Sukauskas — nariai. Buvusiai skyriaus valdybai už gerai atliktą darbą padėkota. Susirinkime dalyvavo 35 skyriaus nariai.

APYGARDOS VALDYBA

Jurgiui Mikailai ilgesniam laikui išvykus į Floridą ir pasitraukus iš apygardos valdybos, į valdybą pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas Pranas Turūta, sekretorius Vytautas Petrutis ir išdininkė Vita Memėnienė. Apygardos valdybos adresas: Pranas Turūta, 2019 Kenning Dr. N. W., Grand Rapids, Mi. 49504, telef. 1-616-453-2288.

APYGARDOS RINKIMŲ KOMISIJA

Michigano apygardos rinkimų komisiją JAV LB Krašto Valdyba patvirtino tokią: pirmininkas — teisininkas Kęstutis Stepšys ir nariai — Vincas Strolis ir Jonas Treška. Adresas: Kęstutis Stepšys, 1322 Hamilton N. W., Grand Rapids, Mich. 49504, telef. 1-616-456-5236.

JAV LB IX Tarybos rinkimai įvyks 1979 m. gegužės mėn. 5, 6, 12 ir 13 dienomis. Vyriausia rinkimų komisija yra sudaryta Floridoje.

VAKARONĖS

JAV LB Detroito apylinkės valdyba jau turėjo suėmusi tris vakarones. Ketvirtoji vakaronė numatoma balandžio 7 ir 8 dienomis, kurios metu vyks dail. Vytauto Igno paroda.

MŪSŲ SENOLIŲ ŽODŽIAI IŠ ANAPUS

Kad aiškiai žinotum mūsų didingos tautos tikrąją praeitį, jos kilnumą, jos viršžmonišką būdą ir jos gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurtą gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo nustatytą amžinumą. Remiantis mūsų tautos padavimais, tikra tautine valia ir sveiku — tarptautinių šmėklų neužburtu protu, šioje knygoje yra išdėstyta tikra ir nieku kitu nepa- mainoma mūsų tautos būtis.

Knyga 306 psl. Kaina 5 dol. Už platinimą 1 dol. Šią knygą turėtų skaityti ir į duotus padavimus išigilinti kiekvienas lietuvis, o ypač mūsų tautos jaunimas

Knygos autorius M. Aukštuolis. Užsisakyti galima pas autorių šiuo adresu: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. 06907.

Chicagoje...

ROMUI KALANTAI PAMINKLAS

Užmojis pastatyti paminklą, kuris būtų simboliu visos kenčiančios ir kovojančios lietuvių tautos, yra nelengvas uždavinys. Bet jis bus pastatytas, nes darbas jau pradėtas ir sparčiai eina pirmyn. Okupuotoje Lietuvoje Romas Kalanta tapo kovos už laisvę simboliu, ypač jaunimui. Jis kovos už laisvę simboliu yra ir ne savo tautos žemėje gyvenantiems lietuviams. Todėl paminklas statomas Romo Kalantos vardui įamžinti.

Paminklo pastatymu rūpinasi Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdyba. Vieta parinkta — šv. Kazimiero lietuvių kapinės Chicagoje. Nupirktas 12 sklypų, kad paminklui būtų pakankamai vietos.

Ramojus Mozoliauskas, lietuvių ir amerikiečių visuomenėje plačiai žinomas skulptorius, yra pakviestas paminklui suprojektuoti, o taip pat ir projektui išpildyti. Paminklo modelis padarytas ir šaulių Sąjungos centro valdybos priimtas. Paminklo statymo darbai priklauso skulptoriui, o pinigais turi pasirūpinti šaulių Sąjungos centro valdyba.

Per eilę metų šaulių Sąjungos centro valdyba ir daliniai pinigais rėmė kitų institucijų ir organizacijų vykdomus darbus. Atėjo laikas, kad organizacijos ir atskiri asmenys padėtų šaulių Sąjungai Romui Kalantai paminklą pastatyti. Aukos siunčiamos adresu: St. Anthony's Savings and Loan Association, Romas Kalanta Fund, Acct. 0-30190-3, 1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650. Aukas taip pat galima įteikti vietovėje veikiančio šaulių dalinio valdybai.

Paminklas bus atidengtas ir pašventintas Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje suvažiavimo metu 1979 m. gegužės 20 d. (ji)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

MANAGEMENT OPPORTUNITY

An opening exists in our management training program, for a highly motivated, innovative and results oriented individual. We will train a successful candidate in all phases of the contract office cleaning business, from floor polishing and general cleaning techniques through operations management and sales. Upon completion, this individual will become a member of our management team of the first line supervisory level. This position provides an opportunity for advancement based upon ability, a competitive salary and complete company benefits. If you are interested, send your resume to

PERSONNEL DIRECTOR
SPANN BUILDING
MAINTENANCE CO.
2035 Olive St.
St. Louis, Mo. 63103

equal opportunity employer M/F (4-7)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance and have experience in progressive dies.

Also

DIE REPAIRMEN

Die repair experience in progressive & deep draw dies. Wages based on experience metal stamping plant centrally located, southern Michigan away from heavy traffic. Opportunity for advancement.

DOWDING TOOL PRODUCTS

8950 NARROW LAKE RD.
SPRINGPORT, MICH. 49884
517-543-0980 (1-7)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
Rural 42 bed Acute care Osteopathic Hospital.
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
Competitive salaries, shift differential, charge pay and moving allowance. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: VERA SHY R.N., asst. Director of Nursing
SHERIDAN COMMUNITY
HOSPITAL
301 NORTH MAIN ST.
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261 (49-11)

Tool & Die Maker for manufacturer of weather proof wiring devices. Exp. on dies, jigs & fixtures competitive wages, hospitalization, etc. Perfect Line MFG., 80 E. Gates Ave., Lindenhurst. 516-893-2000. (4-9)

WANTED JOURNEYMEN
DIE REPAIRMEN
Able to set up work from blue prints & close tolerance. Also ALL AROUND GENERAL MAINTENANCE MAN with experience in stamping plant. Overtime pay and benefits for right person. Apply MIDWAY PRODUCTS CORP., 523 Detroit Ave., Monroe, Mi. 313-241-7242.
An Equal Opportunity Employer (46-8)

REFRIGERATION ENGINEERS

First class Refrigeration, City of Detroit and low pressure boiler licenses required. 3 p.m. to 11 p.m. shift.

BORDEN INC.

14707 DEXTER BLVD.
DETROIT, MICH. 48068
CALL LES BABCOCK 313-861-5250
An equal opportunity employer m/f (1-7)

WANTED EXPERIENCED SETUP MEN (2)

Day shift. 1 year minimum experience on single stroke punch press. Immediate opening.

CLEPRO INC.

6800 Union Ave.
Cleveland, Ohio 44105

(6-18)

Vasario Šešioliktoji tebūna mums stiprybės šaltiniu

Lietuviai pasaulyje - mini Vasario šešioliktoji, Lietuvos valstybės atstatymo pasakelimo, šešiasdešimt pirmąsias metines. Tai dvasilio atsinaujinimo ir susikaupimo diena. Ji primena gaivališką Lietuvos vyrų bei moterų tikėjimą į teisę kurti nepriklausomą valstybę. Ji primena okupaciją, užgniauzusią to tikėjimo apraiškas. Ji primena sovietinio režimo represijas ir smurtą.

Tačiau Vasario šešioliktoji yra ne liūdesio, o vilties diena. Tauta pavergtoje tėvynėje įvairiausiais būdais kovoja už savo žmogiškąsias ir valstybines teises: masinis pagrindžio katalikų bažnyčios sąjūdis, neseniai susikūrus komitetas tikinčiųjų teisėms ginti, Helsinkio pasižadėjimų vykdymui stebėti grupė, plati pagrindinė spauda ir kitokia savilaida. Tokie pasaulio dėmesį atkreipę reiškiniai yra tik ledkalnio viršūnė. Jie liudija ne bejėgę, rankas nuleidusią tautą, o dvasiniai užgrūdintą, nebijančią rizikuoti bei aukotis.

Mūsų, pasaulio lietuvių dalyvavimas šioje likiminėje kovoje yra ne tik prasmingas, bet reikalingas ir būtinas.

Šios kovos dalininkais galime būti įvairiais būdais. Vienas svarbus uždavinys yra padėti Lietuvos politikams. Balys Gajauskas, Viktoras Petkus, Nijolė Sadūnaitė ir šimtai kitų savo drąsiu pavyzdžiu ir kančia liudija tautos gyvastingumą ir į tautą nukreiptą dvasinį bei fizinį terorą. Šiuo metu jie yra nutildyti, o primestosis santvarkos slopinami Lietuvos žmonės neturi priemonių balsiai juos užtart. Tai yra mūsų, laisvėje gyvenančių lietuvių uždavinys.

Pasaulio lietuviai! Lietuvos politikalių išlaisvinimui kreipkite kiekvienos dienos rūpestį, skirkime išteklį ir jėgas. Šią Vasario šešioliktoją pasiryžkime jiems padėti. Reiškime jiems solidarumą laiškais. Kelkime jų būklę pasauliui. Skatinkime visus, lietuvius ir nelietuvius protestuoti prieš Lietuvos politikaliams daromas skriaudas.

Prisimindami septyni šimtai dvidešimt šeštuosius metus nuo Lietuvos karaliaus Mindaugo vainikavimo ir šešiasdešimt pirmuosius metus nuo Lietuvos valstybės atstatymo, turime didžiulį garbingą tautos praeitimi. Turime drauge su Lietuvos žmonėmis tikėti tautos laisvės rytojumi. Bet didžiulį ir tikėti nepakanka, kai mūsų broliai ir seserys prašo ir laukia pagalbos.

Pasididžiavimas tautos praeitimi ir tikėjimas jos nepriklausoma bei laisva ateitimi tebūna mums stiprybės šaltiniai darbams Lietuvos gerovei.

Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės Valdyba

1979. II. 16

WE ARE EXPANDING JOURNEYMEN IMMEDIATE OPPORTUNITIES

Journeyman's card or 8 years' practical experience with letters to verify.

**BORING MILL OPERATORS
TOOLMAKERS
SCRAPER HANDS
DETAIL INSPECTORS
GRINDER HANDS
LATHE HANDS**

These positions offer excellent starting rates, complete employee benefits, 58 hours per week, 40 cent night shift premium and excellent working conditions.

BENEFITS PROVIDED

**GROUP LIFE INSURANCE DEPENDENT VISION CARE PLAN
ACCIDENTAL DEATH INSURANCE 16 PAID HOLIDAYS
SICKNESS AND ACCIDENT INSURANCE DENTAL PLAN
PRESCRIPTION DRUG PLAN LIBERAL VACATION PLAN
HOSPITAL, SURGICAL AND MEDICAL COVERAGE**

Saturday interviews available with prior arrangements

IF INTERESTED, PLEASE CONTACT
MR. M. J. CERCONE

BENDIX MACHINE TOOL CORP.
23655 HOOVER ROAD
WARREN, MICHIGAN 48089
755-6000

An Equal Opportunity Employer M/F

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

PROCEDŪRA DĖL KANDIDATŲ SIŪLYMŲ Į JAV LB TARYBĄ

Ištrauka iš JAV LB tarybos
rinkimų taisyklių.

E. Kandidatai į LB tarybą

24. Kandidatų į LB tarybą gali būti kiekvienas ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus JAV LB apylinkėje registruotas lietuvis.

25. Kandidatą ar kandidatus į LB tarybą apygardos rinkimų komisijai gali siūlyti ne mažiau kaip 10 tos LB apygardos ribose registruotų lietuvių.

26. Kandidatai į LB tarybą siūlomi raštu. Siūlytojų pasirašytame kandidatų rašte pažymima, kad tai kandidatų į JAV LB tarybą siūlomas raštas, įrašoma kiekvieno kandidato vardas, pavardė, amžius ar gimimo data ir kurioje LB apylinkėje kandidatas įregistruotas. Taip pat nurodomi siūlytojų vardai, pavardės, parašai, adresai, kuriose LB apylinkėse siūlytojai įregistruoti ir kuris jų yra siūlomojo rašto įgaliotinis, į kurį, esant reikalui, rinkimų komisija galėtų kreiptis. Prie siūlomojo rašto jungiami kandidatų pasirašyti sutikimai kandidatuoti į LB tarybą ir jų adresai.

27. Tas pats asmuo gali kandidatuoti tik savo gyve-

namoje LB rinkimų apygardoje.

28. Sutikęs kandidatuoti, rinkimų komisijos narys iš rinkimų komisijos pasitraukia.

29. Paaškęjęs kandidatų sąrašą trūkumams pašalinti LB apygardos rinkimų komisija sąrašą grąžina sąrašo įgaliotiniui ne vėliau kaip per tris dienas nuo jo gavimo. Trūkumui turi būti pa-

šalinti per penkias dienas nuo sąrašo grąžinimo.

Vyr. rinkimų komisija remdamosi rinkimų taisyklių 11 a str. kandidatų į tarybą siūlymo terminą nustatė ne vėliau 1979 m. kovo 1 d. Paštu pateikiami siūlymai ribojami tos pat dienos pašto antspaudo data.

JAV LB 9-sios
Tarybos Vyriausioji
Rinkimų Komisija

ENGINEERING/TECHNICAL OPPORTUNITIES

Williams Research Corporation, an innovative technological leader in the development of small gas turbine engines for diverse applications in industry and government, is staffing-up its modern suburban plant facility. Outstanding opportunities exist for imaginative engineering and technical talent in the following priority areas:

Sr. Manufacturing Engineer	Industrial Engineer
Contract Administrator	Lathe Operator (Second Shift)
Panagraph Operator	Grinder Operator (Second Shift)
Life Cycle Cost Administrator	Mill Machinist (Second Shift)

We offer an exceptional range of starting salaries, a comprehensive benefit program, an outstanding working environment and a solid policy of promotion from within. Relocation assistance is provided.

If unable to call collect, please forward resume in confidence to:

Mr. Dean Hardesty
Williams Research Corporation
2280 West Maple Road • Walled Lake, Michigan 48088
313-624-5200

An Equal Opportunity Employer M/F

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS LIETUVA

LB Clevelando Apylinkės rengiamoj vakaronėj, vasario 15 d., 7:30 val. mažoje DMNP salėje kalbės jaunimas simpoziumo forma. Jų tema "Vasario šešioliktosios Lietuva". Simpoziumo dalyviai: J. Neimanienė, A. Zorskienė, Rita Balytė, T. Palubinskas, V. Kliorys, A. Rukšėnas ir šio simpoziumo moderatorė I. Bublienė. Visi kviečiami gausiai dalyvauti ir išgirsti ką jaunimas turi pasakyti šia aktualia tema.

• Stasys Astrauskas, ALT S-gos, Lietuvių Bendruomenės ir kitų organizacijų aktyvus narys, paguldintas į Lake County Memorial (West) ligoninę, kambarys 422 ir yra dr. D. Degėsio priežiūroje.

Linkime greitai pasveikti ir vėl įsijungti į visuomeninę veiklą.

• Kazimiera Silickienė, Dirvos tarnautojos Sofijos Juozapaitienės motina, mirė Lietuvoje š. m. vasario 6 d. sulaukusi 84 metų amžiaus.

• Clevelando vyskupas James H. Hickey paskyrė inž. Raimundą Kudukį į vyskupijos biudžeto komisiją. Komisijos pareiga patikrinti diecezijos biudžetą ir išlaidas, planuoti finansų telkimą ir tiesioginiai patarti vyskupui diecezijos biudžeto klausimais. Raimundas Kudukis vyskupo paskyrimą priėmė.

• Inž. Jaunutis P. Nasvytis vyksta į San Francisco, kur vasario 18 d. LB apylinkės ruošiamame Vasario šešioliktosios minėjime pasakys pagrindinę kalbą.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Galerijos direktorius Don Fuller su kun. A. Keziu. S. J., jo fotografijos darbų parodoje.

LIETUVIS FOTOGRAFAS TARPTAUTINĖJE GALERIJOJE CLEVELANDE

Vasario 10 d., šeštadienį, Gallery of Photographic Arts atidaryta Algimanto Kezio, S. J. meniškų foto darbų paroda. Išstatyta viso 30 darbų. Ši galerija skaitoma 6-ta didžiausioji visame pasaulyje. Jos savininkas Don Fuller taip pat žinomas fotografas, kurio nuotraukas spausdina National Geographic ir Holiday Travel žurnalai. Galerijoje būna kas mėnesį išstatytos nuotraukos garsių fotografų iš viso pasaulio. Kalbantis su galerijos savininku buvo įdomu patirti apie jo keliones po pasaulį ir jo pastangas atvežti įvairių menininkų darbus į Clevelandą. Tarp kitko pastebėjo: "Pamačiau Algimanto Kezio darbus ir pamilau juos", pažadėjau pirmai progai pasitaikius išstatyti".

Trijų metų laike buvo išstatyti šių žymių fotografų darbai kaip Ansel Adam, Minor White, Y. Karsh, I. Cunningham ir kt.

Džiaugiamės ir didžiujamės mūsų tautiečio talentu, kurio darbai atkreipia vis didesnę dėmesį šios meno srities žinovų. Prieš savaitę Clevelando dienraštyje Plain Dealer, sekmadieninėje laidoje tilpo išsamus aprašymas apie šią parodą. Meno kritikė Helen Cullinan savo straipsnyje iškelia Alg. Kezio, S. J. nuotraukose pagautą gamtos grožį, kompozicijos talentą bei tryškan-

tį šviesumą. Straipsnio antrašė "Photo Show is a find" puošia jo darbas, nuotrauka "The Rooky Stairway, Chicago 1967."

Aplankykite parodą ir pasigėrėkite foto menu, kurį mums pristato žymus mūsų foto menininkas Alg. Kezys, S. J. Paroda bus atidaryta iki kovo 3 d. Galerijos adresas: Gallery of Photographic Arts, 26777 Lorain Rd., Suite 214.

Parodos atidaryme dalyvavo ir pats autorius Alg. Kezys, S. J.

Ingrida Bublienė

• Dr. Danguolė Tamulionytė pakviesta Department of Health Education and Welfare, šią savaitę vyksta į Washingtoną, kur drauge su kitais 45 asmenimis pakviestais iš visos Amerikos, įvertins patiektus tautinių grupių bendruomenių, mokyklų ir universitetų finansinius prašymus ir patars Departamentui kuriuos projektus reikia remti.

• Dalia Orantaitė praneša, kad šį penktadienį, tęsiant tradiciją, vasario 16, 12 val. Bond Court Hotel restorane pietums susirenka miesto centro įstaigose tarnauja lietuviai, atžymėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį.

DINGO. PALTAS

Vasario 16 minėjime iš rūbinės dingo mėlynos spalvos vyriškas paltas. Asmuo, per klaidą paėmęs, prašomas paskambinti telefonu 229-2419.

ROOMS FOR RENT

Lake Shore Blvd. E. 180, 2 bedrooms apartment, garage, and appliances, mature \$195.00 a month. Call after 6:00 p.m. 481-4258.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į 7 Obelenį, tel. 531-2211.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• VASARIO 24 D. tradicinis Užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.

• KOVO 11 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė, Birutės, Antano ir Vytauto Smetonų koncertas.

• KOVO 24 D., šeštadienį, Clevelando Skautijos Kaziuko mugė.

• KOVO 25 D. BALFo metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 7-8 D. J. Shukio meno paroda Lietuvių Namuose. Rengia Korp! Giedra.

• BALANDŽIO 12 D. Vlado Pūtvio minėjimas ir Žalgirio šaulių kuopos narių susirinkimas.

• BALANDŽIO 21 D., šeštadienį, D.M.N.P. parapijos salėje Rochesterio jaunimo sambūris "Teatras vienas" stato Anatolijaus Kairio vaidinimą. Ruošia Clevelando Skautininkų Ramovė.

• BALANDŽIO 28 D. Čiurlionio ansamblio tradicinis balius Lietuvių Namų salėje.

• BALANDŽIO 29 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji Komunija.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

• GEGUŽĖS 5-6 D.D. Clevelando Ateitininkijos tradicinė Pavasario Šventė DMNP patalpose.

• GEGUŽĖS 12 D. Žalgirio šaulių kuopos parengimas.

• GEGUŽĖS 13 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 19 D., 7 val. vak. — Poezijos vakaras "Šaukiu aš tautą..." — vad. poetas Balys Auginas.

• BIRŽELIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• BIRŽELIO 10 D. O. Mikulskienės Kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis Lietuvių namuose.

• BIRŽELIO 17 D. — Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• BIRŽELIO 30 — LIEPOS 2 D. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Hollenden House.

• LIEPOS 1 — SLA seimo delegatų vakaras Lietuvių namuose.

• LIEPOS 15 D. Žalgirio šaulių kuopos ir Jūrų šaulių gegužinė.

• SPALIO 20 — Tėvynės Garsų radijo 30 metų sukakties minėjimo vakaras Lietuvių namuose.

• LAPKRIČIO 10 D. Karuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• LAPKRIČIO 17 D. Korp! Neo-Lithuania šventė — balius su Neo-Lithuania orkestru iš Chicagos.

SUPERVISOR

Stamping and assembly. Should have minimum of 3 years experience with progressive dies and set up. Associated with a production job shop for automotive parts. Experience should also be in a union shop background. Excellent salary, over-time pay and benefits for right person. Apply MIDWAY PRODUCTS CORP., 523 Detroit Ave., Monroe, Mich. 313-241-7242. An Equal Opportunity Employer (46-8)

BURDINES

7100 N.W. 32ND FURNITURE TOUCH UP & UPHOLSTERERS Experienced outside furniture touch up to repair merchandise in customers home. Experienced upholsterers for in shop repairs. Liberal benefits plus store discount. Apply Mon., Tues. & Thursday 9 to 10:30 a.m. Call 305-835-5254 for appointment. Equal Opportunity for Employer (1-7)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

St. Petersburg, Fla. tel. (813) 866-3263

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

LANKYKITE LIETUVĄ 1979 METAIS

SPECIALI 15 DIENŲ KELIONĖ, ĮSKAITANT ROMĄ. Vilniuje 5 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys.

LIEPOS 14-18 RUGPIŪČIO 15-29

1 savaitės kelionė asmeniui nuo \$795.00
2 savaitių kelionė asmeniui nuo \$1189.00
2 savaitių kelionė įskaitant Vokietiją asm. nuo \$1399.00

VISOS KAINOS IŠ NEW YORKO, NUO BALANDŽIO IKI GRUODŽIO, PAGRINDAN IMANT KAMBARIUS DVIEM ASMENIM.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

911 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
(216) 692-1700

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

PASKIRTOS PREMIJOS RADIJO VALANDĖLĖMS

Jury komisija, susidedanti iš dr. Kazio Šidlausko, Vytauto Kasniūno, Juozo Skrubsko, dr. Leonardo Šimučio ir kun. Aniceto Tamošaičio savo posėdy vasario 6 d. Amerikos Lietuvių Tarybos globojamas premija radijo valandėlėms vienbalsiai paskyrė: už interview — Vladui Bakūnui, Los Angeles, už meninę programą Aldonai Daukus Chicagoje, už patriotinę politinę Gertrudai ir Povilui Dargiams, Pittsburghe, už religinę Petruvi Višcinui, Brocktone. Premijos po 250 dol. Jų mecenatas, tam reikalui paskyręs 1000 dol. — kun. dr. J. Prunskis. Premijų įteikimas — vasario 11 d. per nepriklausomybės atkūrimo minėjimą Chicagoje. Konkursui viso buvo atsiųsta 17 programų iš 9 lietuviškų radijo valandėlių.

ALTOS LAIŠKAS LIET. BENDRUOMENEI

Naujoji Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė pasiuntė JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Algimantui Gečiui laišką, kuriame be kitų dalykų pareiškė: "Amerikos Lietuvių Taryba visada siekė darnos tarp lietuviškų organizacijų ir todėl, aišku, gerų santykių ir su JAV Lietuvių Bendruomene. Kartu norime Jums pranešti, kad Rochestery, N. Y. abiejų organizacijų atstovų paruoštas susitarimo projektas bus naujos Altos valdybos svarstomas". (ALT Inf.)

Mylimai motinai

MARIJAI MAČIENEI,

sulaukusiai 101 metų, Lietuvoje mirus, sūnui STASIUI MAČIUI su šeima reiškiamo gilią užuojautą

LB Clevelando Apylinkės
Valdyba

Dirvos tarnautojai

SOFIJAI JUOZAPAITIENEI

ir jos šeimai, mirus mylimai motinai KAZIMERAI SILICKIENEI Lietuvoje, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

• 26-oji Europos lietuviškųjų studijų savaitė įvyks š. m. liepos 20-27 d.d. Belgijoje, Louvain-la-Beuve (apie 30 km. nuo Briuselio), universiteto patalpose. Studijų savaitės moderatoriai: dr. K. J. Čeginskas, dir. V. Natkevičius, dr. J. Norkaitis. Rengimo komisija: Belgijos LB pirmininkė St. Baltus, A. Grinienė, P. Bružas. Rengėjų adresas: Mme Baltus St., Grands Champs 39, 4852 Lambermont, Belgium.

Studijų savaitės dalyvio mokestis ir nakvynė: 225 DM. Nedirbančiam jaunimui: 150 DM. Maistas savitarnos būdu universiteto restorane: apie 20 DM dienai. Registruotis, įmokant 70 DM į Europos liet. stud. savaitės konto: Litauische Studienwoche Konto Nr. 8.9340.02, Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00, 6840 Lampertheim, Deutschland.

Registracijos terminas baigiasi š. m. birželio 1 d.

Studijų savaitės programa bus paskelbta vėliau.

Rengimo Komisija

NEW YORK

• Vasario 16 minėjimas New Yorke įvyks š. m. vasario mėn. 18 d., sekmadienį. Iškilmingos pamaldos 11 val. ryto, Apreiškimo bažnyčioje Brooklyne. Organizacijos pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

Minėjimo iškilmės įvyks 3 val. p. p. Kultūros židinyje. Pagrindinę kalbą lietuviškai pasakys pianistas

Vytautas Smetona iš Clevelando. Angliškai kalbės New Yorko valstijos vicegubernatorius H. Carey.

Meninę programą atliks New Yorko tautinių šokių ansamblis "Tryptinis", vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Programoje taip pat dalyvauja pianistė Dalia Sakaitė. Minėjimą rengia ir jam vadovauja New Yorko Altas.

• SLA Pildomosios Tarybos metinis suvažiavimas įvyks vasario 24 dieną, New Yorke, SLA Centro name.

Suvažiavime Pildomosios Tarybos nariai pasirašys metinius finansinius raportus, kurie kasmet, privalo būti pasiūsti, kiekvienos valstybės, Insurance Departmentams, kuriose Susivienijimas veikia, būtent ten, kur randasi SLA kuopos.

Ta pačia proga, vasario 25 d. SLA Centre įvyks SLA nariams, tradicinis pobūvis, kuriame bus paminėtas 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas ir kovos už Lietuvos laisvę.

LOS ANGELES

"KOMPIUTERINĖ SANTUOKA"

Los Angeles dramos sambūris kovo 24 d. stato J. Gliaudos komediją — farsą "Kompiuterinė santuoka". Šio veikalo pastatymas įvyks Thomas King Starr Jr. gimnazijos salėje, Fountain Ave. Veikalas, statytas prieš 10 metų, dabar, autoriui įvedus naujų charakterių, režisierė pridėjus dainų ir muzikos, pasidarė daug įdomesnis ir gyvesnis, ir bendra veikalo tema yra aktuali ir šiandieną.

Režisuoja — D. Mackialienė, dekoracijos — dail. A. Žaliūno.

Pagrindinius charakterius vaidina, scenoja patyrę aktoriai: V. Dovydaitis, S. Matas, R. Vitkienė, M. Prišmantas, V. Jatulienė, E. Dovydaitienė.

Tuojuo po vaidinimo, Tautinių namų salėje, bus atidaryta dail. M. B. Stankūnienės meno darbų paroda. (V. Irlū)

• Regina Jurkūnienė, gyv. Lomita, Calif., dėkodama už prisiminimą Dirvoje jos mylimo vyro a. a. Juozo Jurkūno, atsiuntė spaudai paremti auką 27 dol.

Nuoširdžiai dėkojame už auką.

• DLK Birutės draugijos Los Angeles skyrius, per Anelę Apeikienę Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Nuoširdžiai dėkojame Los Angeles birutietėms už auką.

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES
and
LPN'S
All shifts. Full or part time with
Nursing Home experience. Preferred.
Good benefits, pleasant working
conditions. Apply HERITAGE MANOR
CONVALESCENT CENTER, C 3201
Beecher Road, Flint, Mich., (313)
732-9200. (4-10)

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE GEROVĖS KOMITETAS

Mieli SLA Nariai:

Ši kartą neteks SLA Gerovės Komitetui daug ko aiškinti. Už jos rekomenduojamą sleitą pasisakė 95% visų balsų, duotų 1978 m. gruodžio-December nominacijose... Kur tik SLA veikia, nepaprastai daug narių pareiškė savo nesvyruojantį pasitikėjimą dabartine SLA vadovybe ir savo balotuose pabrėžė, kad patikimiausieji kandidatai yra:

PAUL P. DARGIS Prezidentas
ALEXANDER CHAPLIKAS... Vice Prezidentas
GENEVIEVE MEILIUNAS Sekretorė
EUPHROSINE MIKUZIS Iždininkė
CHRISTINE AUSTIN Iždo Globėja
JOSEPHINE MILLER Iždo Globėja
DR. DANIEL DEGESYS Daktaras Kvotėjas

Visi gerai suprantame, kad toks pasitikėjimas įsigijamas vien darbais bei rezultatais. Duodami balsą už dabartinę Pildomąją Tarybą, mūsų balsuotojai vaizdžiai parodė, kad viršminėti kandidatai sunkiai ir nuosekliai dirba, keldami Susivienijimo vardą, gerovę ir piniginių pajėgumą.

Iš gyvenimo patyrimo mes žinome, kad dabartinė Pildomoji Taryba dirbė ypatingai gražiai sutardama. Visi jos nariai yra teisingi ir sąžiningi žmonės ir savo pareigas jie atliko kuogeriausiai.

Jie yra pasižymėję veikėjai ir po jų vadovybe SLA yra pasiekęs tvirčiausios finansinės padėties.

SLA Gerovės Komitetas kviečia Jus prisidėti prie mūsų ir išrinkti dabartinės SLA Pildomosios Tarybos narius, kurių pavardės pažymėtos šiame laiške...

1979 m. Kovo-March mėnesį parodykite visiems, kad Jums rūpi Susivienijimas — dalyvaukite savo kuopų susirinkimuose. Tad visi pažymėkime balsavimo balote ties minėtų kandidatų pavardėmis ženkliukus, kaip nurodoma pavyzdiniame balote. Tokiu būdu pademonstruosime visiems, kad savo balsus su pasitikėjimu atiduodame tinkamiausiems kandidatams į SLA Pildomąją Tarybą.

SLA Gerovės Komitetas

Juliana Andrulionis, Sekretorė
4018 Franklin Foad
Pittsburgh, Pa. 15214

CHICAGO

• Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimą, š. m. gegužės mėn. 13 d., Jaunimo Centro salėje, Chicagoje, rengia Korp! Neo-Lithuania. Minėjimo paskaitininkai — buvęs šio universiteto profesorius dr. V. Maciūnas ir šį universitetą neseniai vizitavęs Kento universiteto prof. dr. J. Cadziow.

• Buvusių Nuertingeno-Schwaebisch Gmuendo lietuvių gimnazijos mokinių ir mokytojų suvažiavimas įvyks Chicagoje š. m. gegužės 27 d. Dėl registracijos ir informacijos prašoma kreiptis į šiuos asmenis:

Ireną Lozaitytę-
Pemkuvienę
1022 Beau Brummel Dr.
Sleepy Hollow
Dundee, Ill. 60118
(312) 426-2120;

Vidą Augulytę
17702 Crestland Rd.
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-0653;

Jadvygą Kregždienę
85-39 90 Street
Woodhaven, N. Y. 11421
(212) 846-0510

PITTSBURGH

VASARIO 16-TOJI PITTSBURGHE

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas, šiais metais, kurį rengia ALT vietinis

skyrius, įvyks vasario 25 d. Šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje.

Iš ryto, už žuvusius, kovojant už Lietuvos laisvę, įvyks pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje, o po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje bus išpildyta programa, kuri susidės iš kalbų ir meninės dalies.

UKRAINIEČIŲ NEPRIKL AUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Sausio 22-ą dieną suka-ko 61 metai kaip ukrainiečių atstovai Kievo mieste, paskelbė Ukrainą laisva ir nepriklausoma valstybe.

Šios šventės proga, Povilas Dargis, sausio 21 dieną, savo vedamą Lietuvių Radijo programą skyrė virš minėtai šventei atžymėti. Savo išsamioje kalboje plačiai palietė ukrainiečių, šimtmečių eigoje, nueitą kelią ir jų kovą už laisvą ir nepriklausomą Ukrainą. P. Dargis pažymėjo, jog šimtmetinė kovą buvo apvainikuota 1918 metais, atstatant laisvą ir nepriklausomą Ukrainą.

Tačiau kaip 1920-tais metais Ukraina, taip 1940 metais Lietuva buvo ir vėl Sovietų Rusijos okupuota ir paversta.

Povilas Dargis pradėjo savo radijo programą su Ukrainos himnu ir baigė šiais žodžiais: "Chai žije Vilna Ukraina" (Lai gyvuoją laisva Ukraina). (p)